

21 428

STANDARDIZACIJA

Bilten

JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

9

SEPTEMBAR

1963.

BEOGRAD

Izdavač:
JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU
Cara Uroša 54
Beograd

Odgovorni urednik
inž. Slavoljub Vitorović

Štampa:
BEOGRADSKI GRAFIČKI ZAVOD
Beograd

S A D R Ž A J

	<i>Strana</i>
<i>Predlog standarda: Izolovani provodnik otporan prema atmosferilijama .....</i>	3
<i>Predlog standarda: Spoljne gume za teretne automobile, autobuse i njihove prikolice.....</i>	5
<i>Anotacija predloga standarda o kotrljajnim ležajima .....</i>	9
<i>Predlog standarda: Tolerancije kotrljajnih ležaja .....</i>	10
<i>Anotacija predloga standarda iz oblasti ispitivanja proizvoda od gume .....</i>	16
<i>Anotacija predloga standarda iz oblasti ispitivanja lepkova na bazi kaučuka .....</i>	16
<i>Anotacija predloga standarda za staklene boce .....</i>	16
<i>Anotacija predloga standarda za celofan .....</i>	17
<i>Anotacija predloga standarda za deterdžente .....</i>	17
<i>Anotacija predloga standarda iz oblasti zgradarstva .....</i>	18
<i>Anotacija predloga standarda iz oblasti drvene ambalaže .....</i>	18
<i>Međunarodna standardizacija:</i>	
<i>a) primljena dokumentacija .....</i>	19
<i>b) primljeni inostrani standardi .....</i>	20

Predlog br. 4860

**IZOLOVANI PROVODNIK
OTPORAN PREMA ATMOSFERILIJAMA
GN/A i GN/AJ**

**J U S
N. C3. 405**

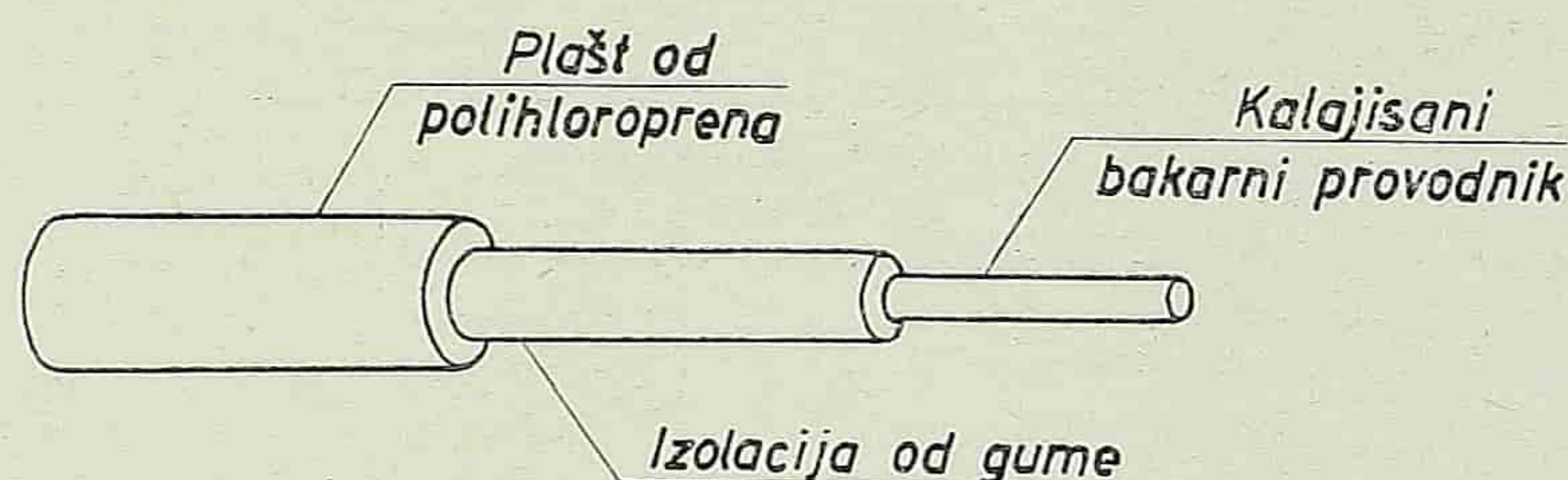
Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 31. decembar 1963.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (npr. jedinica sile kilopond — kp).

1 Predmet standarda

Ovaj standard se odnosi na izolovani provodnik otporan prema atmosferilijama, sa izolacijom od gume i plaštom od polihloropena (neoprena), tipa GN/A i GN/AJ, za radne napone od 1000 V.

2 Opis

2.1 Provodnik otporan prema atmosferilijama GN/A sastoji se od kalajisane bakarne žice izolovane gumom i zaštićene plaštom od polihloropena (neoprena).

Bakarni provodnici treba u svemu da odgovaraju JUS N.C0.015, klasa A.

2.2 Pojačani provodnik otporan prema atmosferilijama GN/AJ je iste konstrukcije kao i GN/A izuzev što se za provodnik upotrebljava kalajisana tvrdo vučena bakarna žica za nadzemne vodove prema JUS N.C1.101.

Najmanji presek ovog tipa provodnika je 6 mm².

3 Upotreba

3.1 Provodnici GN/A upotrebljavaju se za trajno polaganje u cevima, u vlažnim prostorijama iznad i ispod lepa i u otvorenom prostoru za kućne priključke i izradu nadzemnih vodova na lako pristupačnim mestima (stanbera naselja, sportski tereni, ukrštanja vodova, prelazi preko ulica i sl.).

3.2 Pojačani provodnici GN/AJ upotrebljavaju se za polaganje u otvorenom prostoru, za kućne priključke i nadzemne vodove na lako pristupačnim mestima (prema tač. 3.1) za raspone i preko 20 m.

4 Tehnički zahtevi

4.1 Glavne karakteristike provodnika GN/A i GN/AJ propisane su u tabeli 1.

Tabela 1

Nazivni presek provodnika mm ²		Sastav provodnika	Debljina gumene izolacije mm	Debljina neoprenskog plašta mm	Najveći spoljni prečnik provodnika mm
GN/A	GN/AJ				
1,5	—	1 × 1,38	0,8	1,0	5,4
2,5	—	1 × 1,78	0,9	1,0	6,0
4	—	1 × 2,26	1,0	1,0	6,8
6	6	1 × 2,77	1,0	1,0	7,4
10	10	7 × 1,35	1,2	1,0	9,2
16	16	7 × 1,71	1,2	1,0	10,5
25	25	7 × 2,13	1,4	1,0	12,5
35	35	7 × 2,52	1,4	1,2	14,0
50	50	19 × 1,83	1,6	1,2	16,0

- 4.2 Srednja debljina izolacije i plašta ne sme biti manja od vrednosti datih u tabeli 1.
Debljina izolacije na najtanjem mestu sme odstupati najviše 0,1 mm + 10 % od propisane vrednosti, a debljina plašta 0,1 mm + 15 % od propisane vrednosti prema tabeli 1.
Proverava se po JUS N.C0.030 t. 5.31.
- 4.3 Za oba tipa plašt je crne boje, a za tip GN/AJ u plaštu se predviđa uzdužna brazda ili drugi pogodan način za raspoznavanje.
- 4.4 Karakteristike izolacije i plašta propisane su u tabeli 2.

5 Ispitivanje

Sve vrednosti propisane ovim standardom proveravaju se po JUS N.C0.030 »Ispitivanje provodnika i kablova«, izuzev izuzetaka navedenih u tabeli 2 i tač. 5.1.

Tabela 2

Karakteristika	Propisane vrednosti		Ispitivanja po JUS N.C0.030 tačka
	za izolaciju	za plašt*	
Zatezna čvrstoća pre starenja	najmanje 50 kp/cm ²	najmanje 100 kp/cm ²	5.42
Izduženje pre starenja	najmanje 250 %	najmanje 300 %	5.42
Zatezna čvrstoća i izduženje izolacije i plašta posle starenja 7 × 24 časa na 80 °C	Najviše za 30 % više ili manje od vrednosti pre starenja		5.43
Dielektrička čvrstoća	2000 V, 50 Hz, način A		5.512
*) Ukoliko izolacija ne može da se odvoji od plašta, važe zahtevi za plašt, a ispitivanje se vrši prema tač. 5.1 ovog standarda.			

5.1 Ispitivanje prekidne čvrstoće i izduženja

Ako izolacija ne može da se odvoji od plašta, ispitivanje se vrši u smislu JUS N.C0.030 t. 5.42, ali se oba sloja jednovremeno kidaju, pri čemu se zatezna čvrstoća odnosi na ukupni presek (i mora iznositi najmanje 100 kp/cm², a izduženje najmanje 300 %). U slučaju da se oba sloja ne prekinu jednovremeno, pri prekidu prvog dobija se zastoj u toku raščćenja sile zatezanja. Pri ovome se izmereno izduženje odnosi na prvi sloj, a dobijena sila zatezanja podeli se sa ukupnim presekom i važi kao zatezna čvrstoća prvog sloja. Pri prekidu drugog sloja izmereno izduženje važi za drugi sloj. Pri ovome dobijena sila zatezanja podeli se presekom drugog sloja i važi kao zatezna čvrstoća drugog sloja.

6 Uslovi preuzimanja

- 6.1 Kao uzorci za ispitivanje proizvoljnim odabiranjem uzimaju se do 2 % od broja koturova isporučenog tipa i preseka izolovanog provodnika. Na komadima isečenim od uzoraka izvrše se sva ispitivanja propisana ovim standardom.
- 6.2 Ako ispitivani komadi nisu zadovoljili neko od ispitivanja uzeće se novi uzorci, u dvostrukoj količini, i na njima izvršiti samo ono ispitivanje koje prethodno nije zadovoljilo.
- 6.3 Ako i pri ponovljenom ispitivanju ispitni komadi ne zadovolje propisane zahteve, smatra se da čitava isporuka ne zadovoljava i naručilac ima pravo da je odbije.
- 6.4 Ukoliko se naručilac zadovoljava samo atestom proizvođača, može se odustati od ispitivanja predviđenih ovim standardom.

7 Označavanje

7.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u poružbinama provodnici otporni prema atmosferilijama označavaju se:

Provodnik GN/A S JUS N.C3.405

Provodnik GN/AJ S JUS N.C3.405

gde je S presek provodnika u mm².

Primer označavanja: provodnik GN/A preseka 2,5 mm označuje se:

Provodnik GN/A 2,5 JUS N.C3.405

7.2 Po celoj dužini provodnik treba na pogodan način da bude označen znakom proizvođača.

8 Pakovanje i etiketiranje

8.1 Kao normalna dužina u smislu standarda smatra se dužina od 100 m.

8.2 Dozvoljava se isporuka kraćih komada u količini najviše do 10% od isporučene količine, s tim da pojedinačni komadi ne budu kraći od 20 m.

8.3 Provodnik se isporučuje u čvrsto vezanim koturovima ili na dobošima prema JUS N.C0.505.

8.4 Svaki kotur ili doboš mora biti snabdeven etiketom sa sledećim podacima:

- naziv proizvođača,
- oznaka provodnika (tip i presek provodnika u mm²)
npr. GN/A 1,5 JUS N.C3.405,
- dužina u metrima,
- žig kontrole proizvođača sa datumom.

DK 629.11.012.55

Predlog br. 4861

**SPOLJNE GUME
ZA TERETNE AUTOMOBILE, AUTOBUSE I NJIHOVE
PRIKOLICE**

**JUS
G. E3. 201**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 31. decembar 1963.

Ovaj standard nastao je preradom standarda JUS G.E3.201, izdanje 1960. god.

U ovom standardu primenjene su jedinice veličina i njihove oznake prema JUS A.A1.040 (jedinica za silu kilopond — kp, jedinica za pritisak kilopond po kvadratnom centimetru — kp/cm²).

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje veličine, glavne mere, nosivost, razmak dvojnih guma i pripadajuće naplatke za spoljne gume za teretne automobile, autobuse i njihove prikolice.

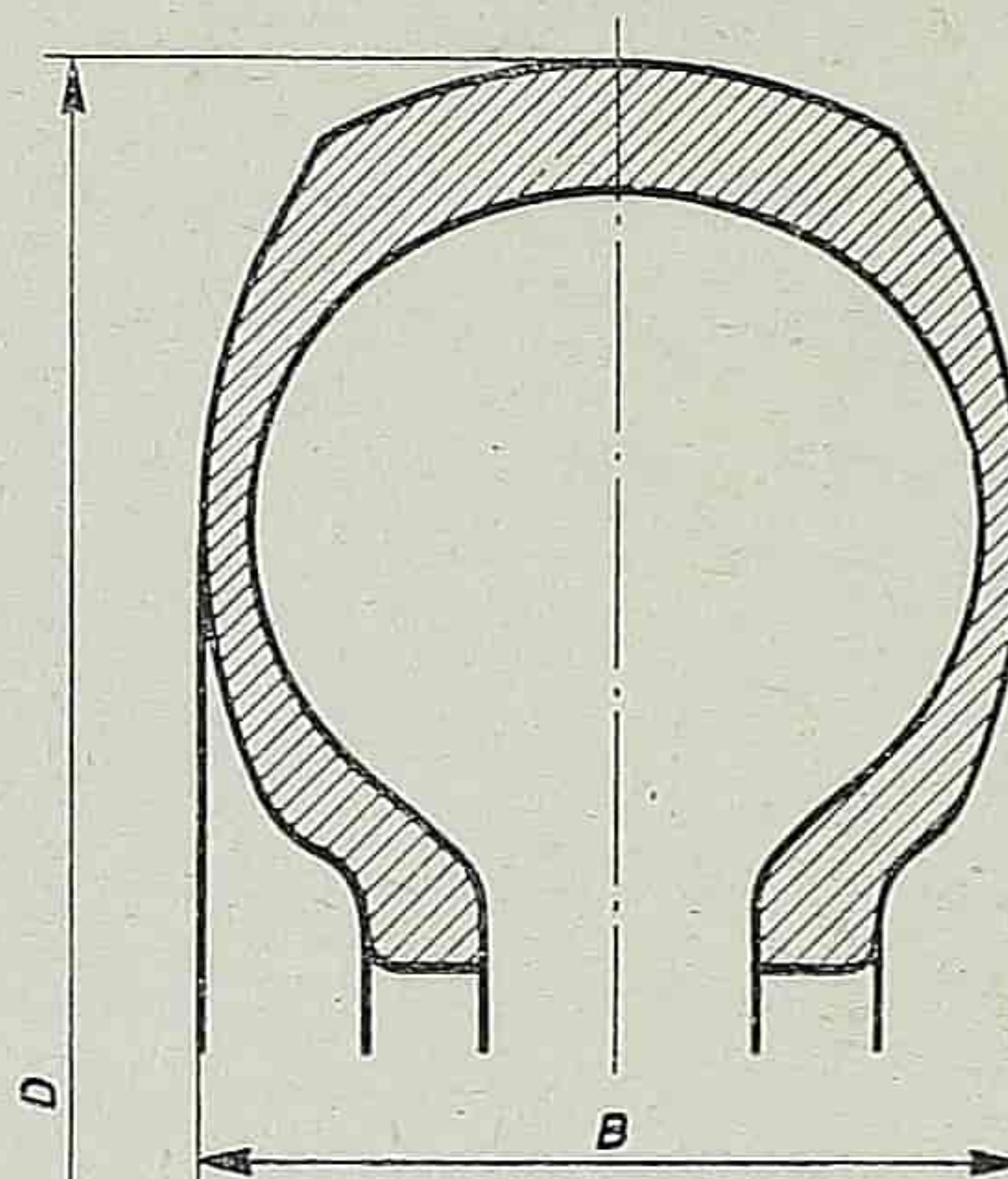
2 Definicija jačine karkase

Jačina karkase ili »plaj rejting« (ply rating, skr. PR) je broj kojim se, prema međunarodnoj praksi, označava data spoljna guma u pogledu njene nosivosti u određenom opsegu pritisaka punjenja za određenu primenu gume; to je pokazatelj koji ne mora uvek predstavljati broj slojeva korda u karkasi.

3 Veličine guma

- 3.1 Veličine guma, jačinu karkase, pripadajuće naplatke, širinu, spoljni prečnik, statički i dinamički poluprečnik guma propisuje tabela 1.

Sl. 1

Tabela 1

VELIČINA GUME Nazivna širina — nazivni prečnik $B'-d'$ u inčima	Jačina karkase (ply rating) PR	Pripadajući naplatak prema		Širina gume B max mm	Spoljni prečnik gume D mm	Statički poluprečnik		Dinamički poluprečnik	
		JUS M.N1.072	JUS M.N1.071			mm	mm		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6,00—20	8	5,0—20	3,75P—20	171	848	±6	402	±3	406
6,50—20	8	5,0—20	4,33R—20	184	876		416		421
7,00—20	8	5,5—20	5,00S—20	197	902		429		434
7,50—20	8,10	6,0—20	5,00S—20	213	932	±8	443	±4	449
(7,50—20/34 × 7)	12	6,0—20	5,00S—20	210	945		452		454
8,25—20	10,12	6,5—20	5,00S—20	234	968		460		466
9,00—20	10,12	7,0—20	6,00T—20	256	1020	±10	484	±5	491
10,00—20	12,14	7,5—20	7,33V—20	275	1065		505		514
11,00—20	12,14,16	8,0—20	7,33V—20	292	1080		510		519
(11,00—22)	12	8,0—22	7,33V—22	292	1135	±10	539	±5	545
12,00—20	14,16	8,5—20	7,33V—20	312	1118		529		538
12,00—22	14,16	8,5—22	7,33V—22	312	1170		552		562
13,00—20	16	9,0—20	8,37V—20	340	1170	±10	552	±5	563
14,00—20	18	10,0—20	10,00W—20	375	1240		586		597

- 3.2 Veličina gume definiše se, prema međunarodnoj praksi, glavnim karakteristikama i to: nazivnom širinom gume B' , u inčima s dve decimale, i nazivnim prečnikom naplatka d' , u celim inčima. Između ovih brojki stavlja se povlaka (—).
- 3.3 Pripadajući naplaci prema JUS M.N1.072 i JUS M.N1.071 navedeni su u posebnim kolonama tabele 1 za svaku pojedinu veličinu gume. Naplaci prema JUS M.N1.071 važe samo za postojeće, a ne za nove konstrukcije.
- 3.4 Širina gume B i spoljni prečnik D (v. sl. 1) važe za potpuno napumpanu a neopterećenu gumu na pripadajućem naplatku prema JUS M.N1.072. Meri se potpuno nova, dotle nikada nenapumpavana guma, pet minuta posle napumpavanja, pri normalnoj sobnoj temperaturi. Širine guma se podrazumevaju bez bočnih šara, zaštitnih rebara, izbočenih natpisa i sl. Širina gume se utvrđuje merenjem na šest mesta na približno jednakim odstojanjima i uzimanjem proseka.
- 3.5 Širina gume merena preko bočnih šara, zaštitnih rebara, izbočenih natpisa i sl. sme biti veća od širine gume B navedene u koloni 5 tabele 1 za najviše 3%.

3.6 Spoljna guma starijeg tipa 7,50—20/34 × 7 i spoljna guma 11,00—22 predviđene su samo za postojeće konstrukcije.

3.7 Za definicije statičkog i dinamičkog poluprečnika vidi JUS M.N0.012, tač. 4.12 i 4.13.

4 Nosivost guma

4.1 Nosivost (dozvoljeno opterećenje) guma u kilopondima, pri raznim pritiscima punjenja u kp/cm^2 i najvećim dozvoljenim brzinama vožnje u km/h , propisana je u tabeli 2.

Tabela 2

VELIČINA GUME B' — d'	PR	Nosivost gume u kilopondima pri raznim pritiscima punjenja u kp/cm^2																	Najveća brzina vožnje km/h	
		3,00	3,25	3,50	3,75	4,00	4,25	4,50	4,75	5,00	5,25	5,50	5,75	6,00	6,25	6,50	6,75	7,00		
6,00 — 20	8	700	725	750	775	800	825	850												100
6,50 — 20	8			820	860	900	935	970												100
7,00 — 20	8			890	930	970	1010	1050												100
7,50 — 20	8				1050	1100	1150	1200	1250											100
	10								1250	1300	1350	1400								100
7,50 — 20/ 37 × 7	12					1200	1250	1300	1350	1400										80
8,25 — 20	10					1325	1375	1425	1475	1525										100
	12									1525	1570	1615	1660	1700						100
9,00 — 20	10						1600	1650	1700	1750	1800									100
	12									1800	1850	1900	1950	2000						100
10,00 — 20	12						1830	1895	1955	2015	2075									100
	14									2075	2135	2190	2245	2300						80
11,00 — 20	12							2025	2100	2175	2250	2325								100
	14										2325	2400	2470	2535	2600					80
	16											2600	2735	2870						70
11,00 — 22	12						2150	2225	2300	2375	2450								90	
12,00 — 20	14								2425	2500	2575	2650	2725							80
	16											2725	2800	2870	2935					70
12,00 — 22	14								2560	2645	2730	2815	2900							80
	16											2900	2975	3050	3125					70
13,00 — 20	16								2750	2850	2950	3050	3150							70
14,00 — 22	18													3300	3425	3550	3675	3800		60

4.2 Nosivost prema tabeli 2 važi za gumu na pripadajućem naplatku prema JUS M.N1.072. Nosivost guma na naplatku prema JUS M.N1.071 smanjuje se do 15 %, u zavisnosti od razlike u širini naplatka.

4.3 Guma postavljena na najbliži manji naplatak prema JUS M.N1.072 ima takođe smanjenu nosivost. Ova smanjena nosivost ravna je nosivosti susedne manje gume, povećanoj za polovinu razlike nosivosti dvaju guma pri istom pritisku. Primer: Guma 7,00 — 20 na pripadajućem naplatku 5,5 — 20 nosi 1 050 kp pri pritisku $4,50 \text{ kp}/\text{cm}^2$, a na najbližem

manjem naplatku 5,0 — 20 nosi $970 + \frac{1}{2}(1\ 050 - 970) = 1\ 010 \text{ kp}$ pri istom pritisku.

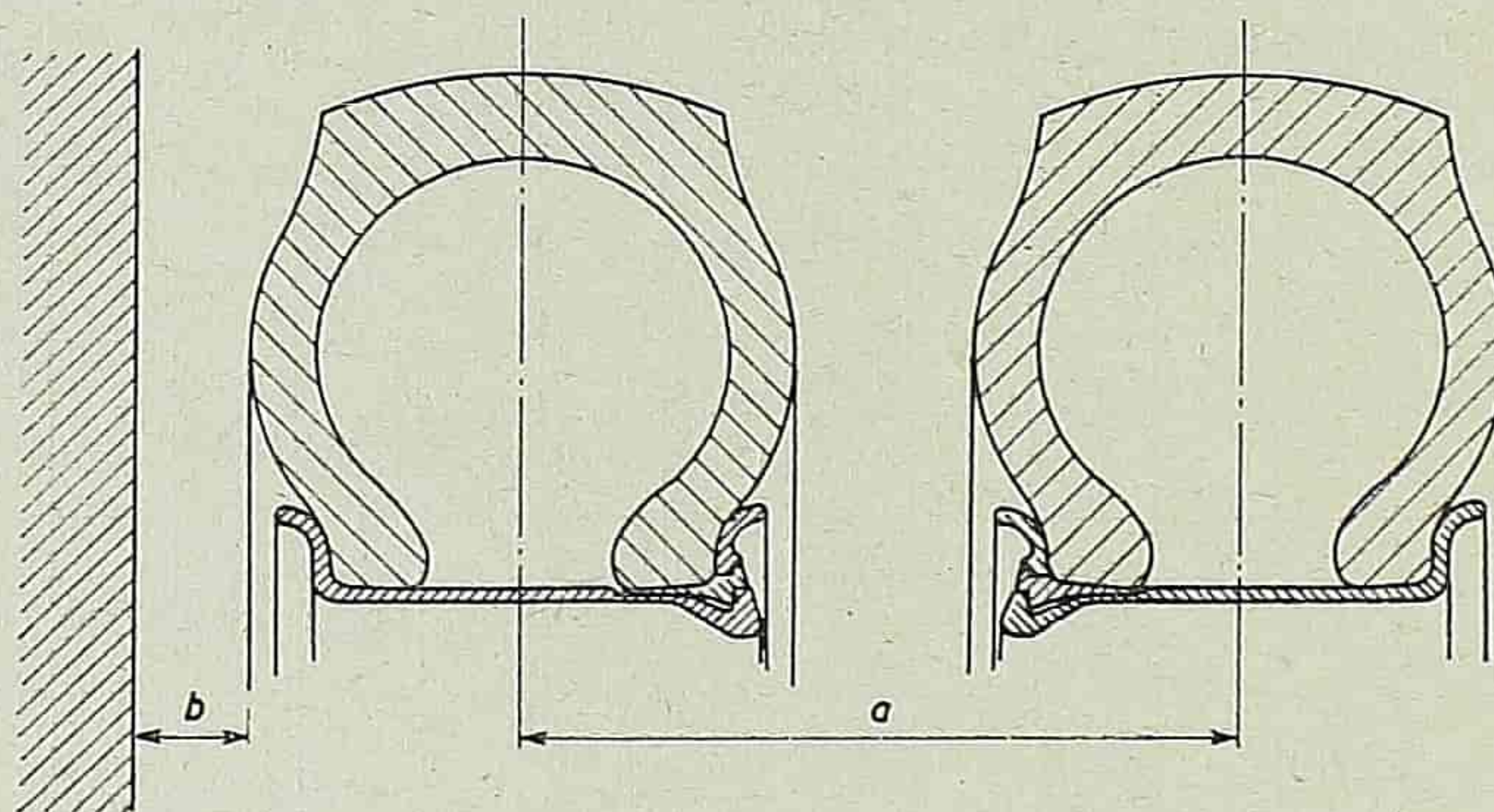
- 4.4 Najveća brzina vožnje, navedena u poslednjoj koloni tabele 2, definisana je u tač. 4.08 JUS M.N0.012 i uslovljena je konstrukcijom vozila. Ona se odnosi samo na kvalitet gume, a ne na brzinu dozvoljenu saobraćajnim propisima.
- 4.5 Smanjenje opterećenja gume ne povlači i dozvolu za vožnju bržu od propisane u tabeli 2.
- 4.6 Za dvojne gume važi pritisak iz tabele 2 za obe gume.
- 4.7 Nosivost guma se povećava iznad vrednosti navedene u tabeli 2:
- za 10 % za specijalna vozila: prskalice, čistilice, kola za smeće i druga komunalna vozila, dizalice, bagere, elektromobile s baterijama i sva ostala vozila za mesni saobraćaj s najvećom brzinom do 40 km/h;
  - za 15 % za međumesne autobuse sa utvrđenim voznim redom i najvećom provoznom brzinom (v. JUS M.N0.012 tač. 4.10) do 30 km/h i sva ostala vozila s najvećom brzinom (v. tač. 4.08) do 30 km/h;
  - za 50 % za vozila sa najvećom brzinom (tač. 4.08) do 20 km/h.
  - za 100% za pokretne dizalice i druga vozila s najvećom brzinom (tač. 4.08) do 8 km/h;
  - za 150% za pokretne dizalice i bagere pri radu sa isturenim krakom.
- 4.8 Za gume prikolica teretnih automobila, autobusa i traktora važi nosivost za odgovarajući pritisak punjenja, bez obzira na moguću brzinu vučnog motornog vozila.

5 Uravnoteženost

Najveća dozvoljena neuravnoteženost spoljnih guma po ovom standardu, kao i način proveravanja, ugovaraju se pri porudžbini.

6 Razmak dvojnih guma

- 6.1 U tabeli 3 propisani su međusobni razmaci dvojnih guma a sa ugrađenim lancem protiv klizanja na gumi spoljnog točka ili bez lanca, odnosno sa dvojnim lancem, i najmanji slobodni prostor b između gume unutrašnjeg točka i susednih delova vozila.

Sl. 2

Tabela 3

Veličina gume	Pripadajući naplatak JUS M. NI. 072	Međusobni razmak dvojnih guma		Najmanji slobodni prostor između gume unutrašnjeg točka i susednih delova vozila b mm
		sa lancem protiv klizanja na gumi spoljnog točka	bez lanca ili sa lancima na obe gume	
		a^{+8} mm		
6,00—20	5,0—20	228	—	35
6,50—20	5,0—20	228	—	
7,00—20	5,5—20	238	—	
7,50—20	6,0—20	256	—	
7,50—20/37 × 7	6,0—20	256	—	
8,25—20	6,5—20	274	—	
9,00—20	7,0—20	306	—	45
10,00—20	7,5—20	330	—	
11,00—20	8,0—20	344	—	
11,00—22	8,0—22	344	—	
12,00—20	8,5—20	—	344	
12,00—22	8,5—22	—	344	
13,00—20	9,0—20	—	380	
14,00—22	10,0—20	—	412	

6.2 Visina bočnih delova lanca protiv klizanja ne sme prekoračiti:

- 25 mm za gume do 9,00 — 20,
- 31 mm za gume iznad 9,00—20 do 11,00—20, i
- 36 mm za gume iznad 11,00—20.

7 Označavanje

7.1 Na svakoj spoljnoj gumi moraju ispupčenim slovima, odnosno brojkama, biti označeni:

- veličina gume prema tabeli 1,
- oznaka jačine karkase iz kolone 2 tabele 1 i slova PR,
- ime i znak proizvođača,

a utisnutim brojkama:

- četvorocifreni broj čije prve dve brojke znače mesec a druge dve godinu proizvodnje,
- fabrički broj proizvodnje.

7.2 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama, spoljne gume po ovom standardu označuju se oznakom:

Spoljna guma B' — d' n PR JUS G.E3.201

gde je B' nazivna širina gume u inčima s dve decimale, d' nazivni prečnik naplatka u celim inčima, n oznaka jačine karkase, a PR skraćenica za »Ply rating«.

Primer: Spoljna guma nazivne širine 8,25 inča, za naplatak nazivnog prečnika 20 inča i jačine karkase 10, označava se:

Spoljna guma 8,25 — 20 10 PR JUS G.E3.201

Veza sa drugim standardima:

- JUS M.N1.071 — Ravni naplaci za teretne automobile, autobuse i njihove prikolice
- JUS M.N1.072 — Naplaci sa kosim ramenima za teretne automobile, autobuse i njihove prikolice
- JUS M.N0.010 — Motorna i priključna vozila. Definicije i klasifikacija
- JUS M.N0.012 — Motorna vozila. Definicije pojmova i veličina
- JUS G.E3.005 — Pneumatici za drumska vozila. Terminologija

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA O KOTRLJAJNIM LEŽAJIMA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 31. decembar 1963.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti kotrljajnih ležaja.

Predlog br. 4862	Tolerancije kotrljajnih ležaja. Definicije.....	JUS M.C3.750
Predlog br. 4863	Metoda određivanja dinamičke moći nošenja prstenih kugličnih ležaja	JUS M.C3.857
Predlog br. 4864	Metoda određivanja dinamičke moći nošenja prstenih valjčanih ležaja	JUS M.C3.858
Predlog br. 4865	Metoda određivanja dinamičke moći nošenja kolutnih kugličnih ležaja.....	JUS M.C3.859
Predlog br. 4866	Metoda određivanja dinamičke moći nošenja kolutnih valjčanih ležaja.....	JUS M.C3.860

Nacrte za ove predloge standarda pripremio je inž. Bogdan Grujić, docent Univerziteta, a tekstove je redigovala Stručna komisija u kojoj su zastupljeni IKL, Pretis, TAM, VP 5467-2, VP 1089-18 i Mašinski fakultet u Beogradu.

Predlozi su umnoženi i poslani zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama. Ostali interesenti mogu zatražiti od Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju (Beograd p. f. 933) da im se tekstovi predloga naknadno dostave.

Predlog br. 4867

TOLERANCIJE KOTRLJAJNIH LEŽAJA
Postupak merenja

J U S
M. C3. 800

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 31. decembar 1963.

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata postupak merenja i kontrole tolerancija, zazora i odstupanja oblika kotrljajnih ležaja i delova, merodavan u odnosima između proizvođača i potrošača. Ovaj postupak nije obavezan za primenu kod proizvođača kotrljajnih ležaja.

2 Svrha standarda

Geometrijske mere kotrljajnih ležaja, naročito onih gde su poprečni preseki u odnosu na opšte dimenzije mali, mnogo zavise od načina merenja, opterećenja pri merenju i položaju ležaja i delova pri merenju.

Da bi se obezbedio jedinstven postupak u pogledu svih uticajnih faktora na rezultate merenja, ovaj standard propisuje postupak, merno opterećenje, položaj ležaja pri merenju, kao i najvažnije merne alate i aparate.

3 Oznake

r = mera zaobljenja presečne ivice dveju površina;

$d_m = \frac{d_{\max} + d_{\min}}{2}$ — aritmetička srednja vrednost prečnika provrta ($d_{\max}$ i $d_{\min}$ dobijeni merenjem u dve tačke);

$D_m = \frac{D_{\max} + D_{\min}}{2}$ — aritmetička srednja vrednost prečnika omotača ($D_{\max}$ i $D_{\min}$ dobijeni merenjem u dve tačke);

B — širina prstena;

R_u — radijalno bacanje unutrašnjeg prstena;

R_s — radijalno bacanje spoljnog prstena;

A_u — aksijalno bacanje unutrašnjeg prstena;

A_s — aksijalno bacanje spoljnog prstena;

S_u — čeono bacanje u odnosu na provrt;

S_s — čeono bacanje omotača u odnosu na čelo.

4 Opšti uslovi, ograničenja i opseg važnosti

4.1 Priprema ležaja za merenje

Ležaje i delove pre merenja treba dekonzervisati, ukoliko su konzervisani, odnosno odmastiti pranjem. Dozvoljava se pranje benzinom ili petroleumom bez kiseline sa dodatkom mašinskog ulja (do 3 %). Sadržaj ulja u sredstvu za pranje dozvoljava se iz razloga što ležaji i delovi oprani u čistom benzinu veoma brzo korodiraju. Odmah po izvršenom merenju ležaje i delove treba oprati i podmazati, ili na pogodan način zaštititi.

4.2 Merna temperatura

Temperatura ležaja, delova mernih instrumenata i etalona prilikom merenja treba da iznosi 20 °C. To se odnosi i na temperaturu prostorije u kojoj se vrši merenje. Temperiranje se postiže dovoljno dugim držanjem ležaja, delova, instrumenata i etalona u temperiranoj prostoriji.

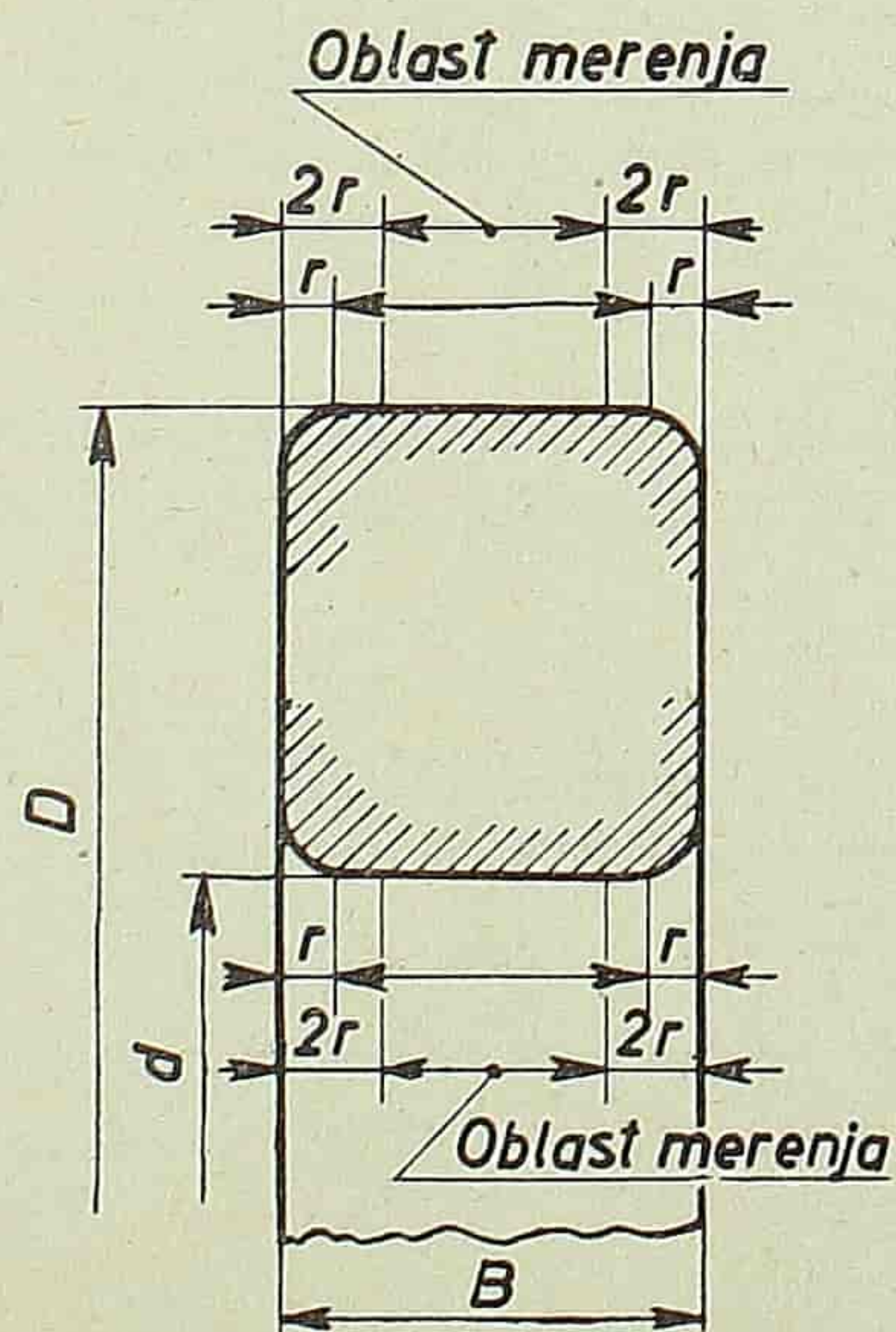
4.3 Merno opterećenje i radijus merila

Opterećenje pri merenju zavisi od vrste merenja i dato je u sledećoj tabeli:

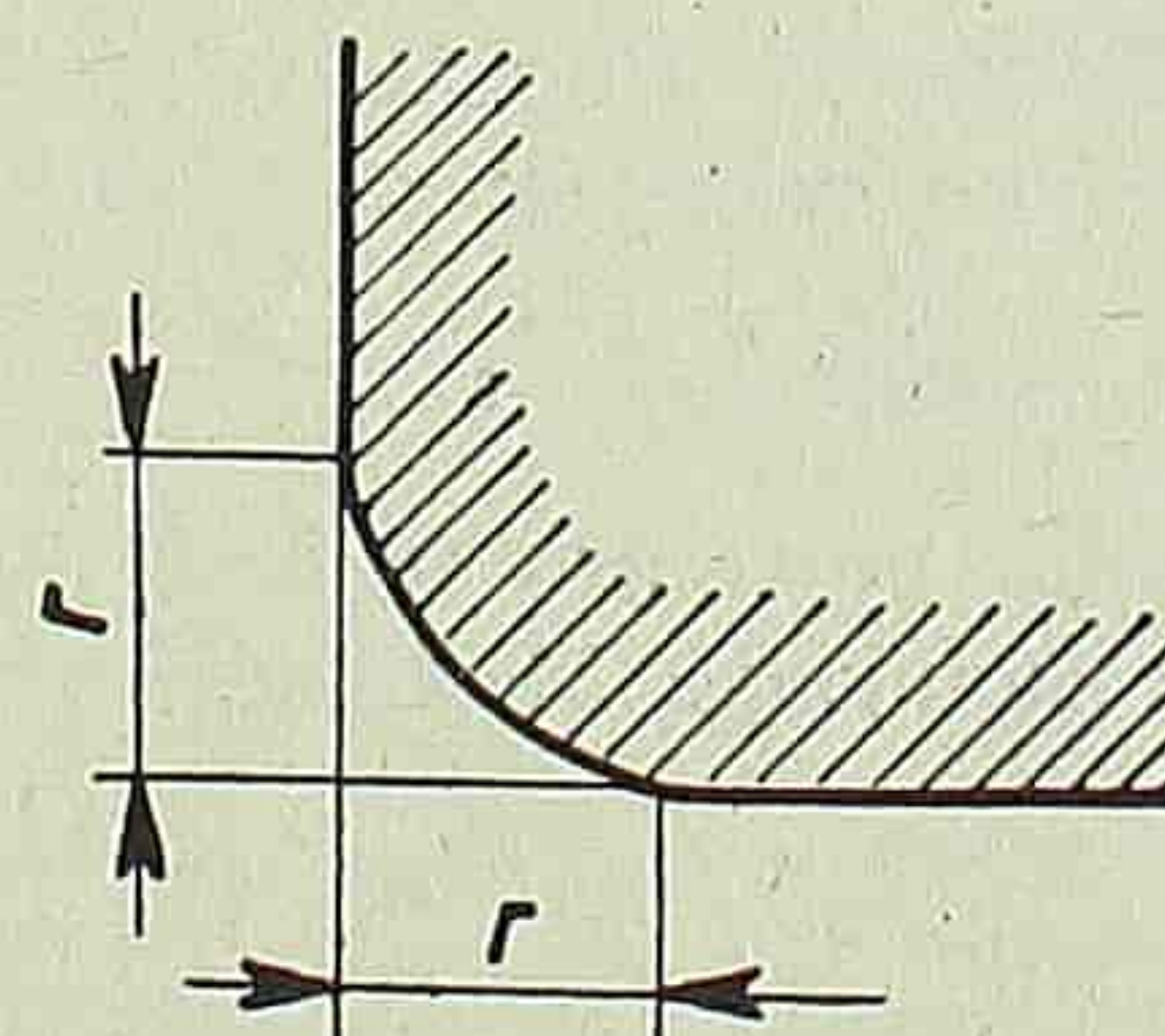
Vrsta merenja	Nazivni prečnik mm		Maksimalno merno opterećenje kp	Minimalni radijus merenja mm	Visina H (sl. 8) mm
	preko	do			
Kontrola prečnika provrtā d	—	10	0,2	0,8	
	10	30	0,2	2,5	
	30	—	0,3	2,5	
Kontrola prečnika omotača D	sve dimen- zije	0,2	2,5		
Radijalno bacanje R_u, R_s	—	30	4		200
	30	50	8		250
	50	80	12		300
	80	120	15		350
	120	—	15		400
Aksijalno bacanje A_u, A_s	—	30	0,5		
	30	50	0,75		
	50	80	1,5		
	80	120	3,5		
	120	180	7		
	180	—	14		

4.4 Opseg važnosti i ograničenja

Pri merenju prečnika provrtā i omotača merenje se vrši samo u »oblasti« merenja (sl. 1). Ne uzima se u obzir odstupanje koje eventualno postoji na delu provrtā i omotača jednakom dvostrukoj vrednosti zaobljenja.

Sl. 1

Sl. 2

Vrednost r na prelazu između čela i omotača, odnosno provrta prstenova i koluta (sl. 2), ne predstavlja radijus krivine krive između prelaza.

Referentna čeona površina prstenova i koluta je ona na kojoj nema utisnutih oznaka.

Prečnici provrta i omotača mere se pomoću merila koje meri u dve tačke.

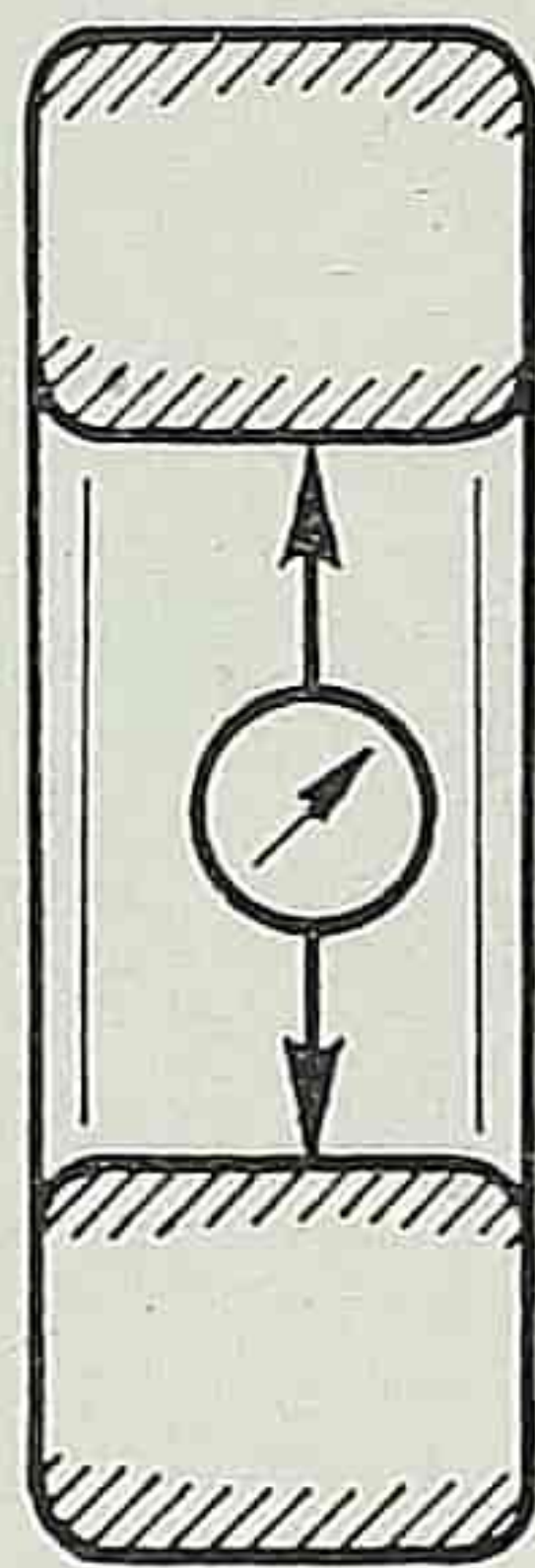
Merenje svih odstupanja vrši se preciznim mernim instrumentima sa podelom skale od $1 \mu\text{m}$.

5 Postupak merenja

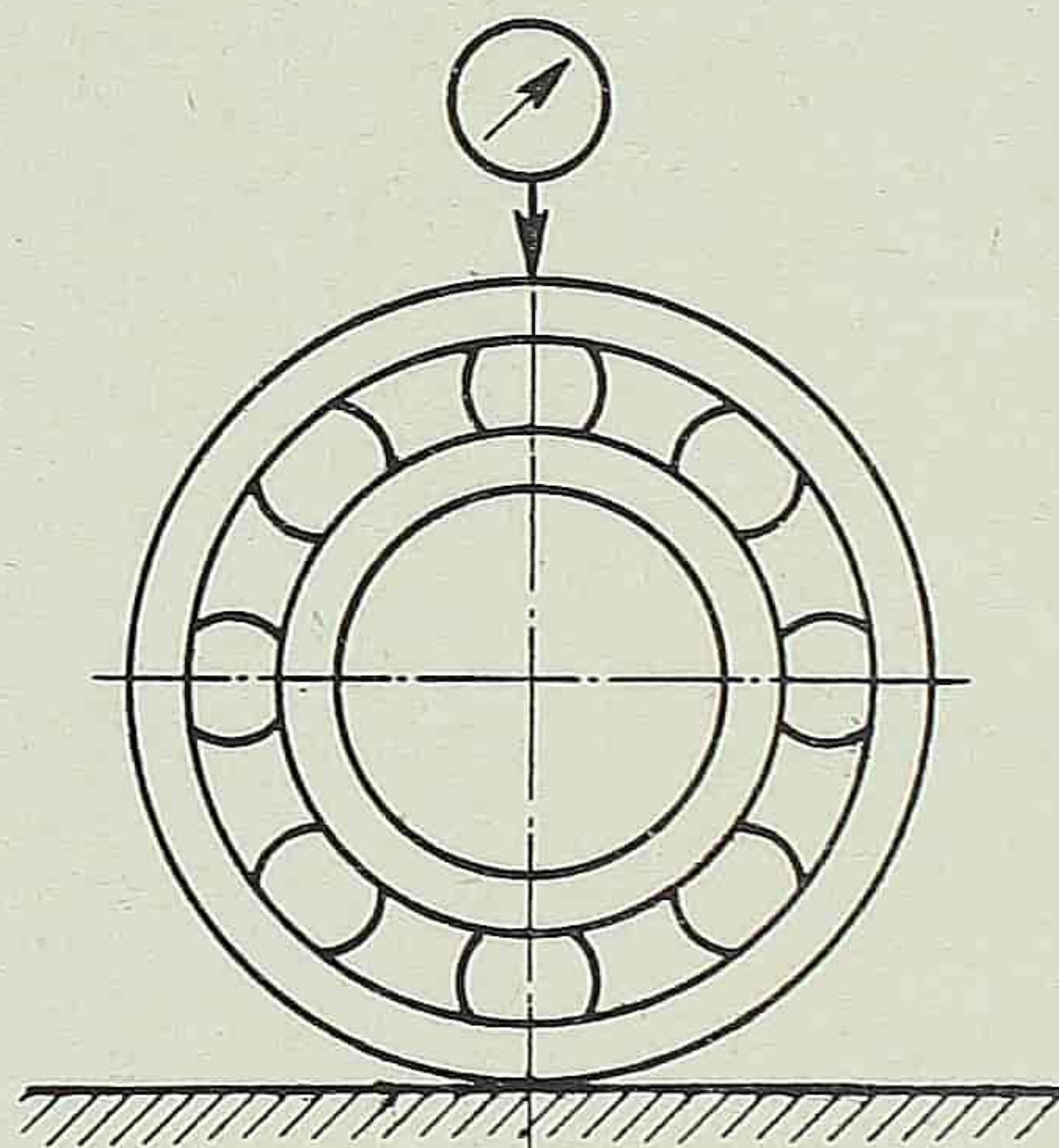
5.1 Merenje prečnika provrta

Prečnik provrta koji odstupa od kružnog oblika određuje se kao aritmetička srednja vrednost d_m .

Na sl. 3 dat je uobičajeni položaj pri merenju prečnika provrta. Kada pri takvom položaju ležaja, usled dejstva sopstvene težine, nastupa deformacija provrta veća od 10 % od vrednosti dozvoljenog odstupanja nazivne mere, merenje prečnika provrta treba vršiti u horizontalnom položaju ležaja, tj. u položaju u kome je osa provrta ležaja vertikalna.

Sl. 3

Sl. 4

5.2 Merenje prečnika omotača

Prečnik omotača koji odstupa od kružnog oblika određuje se kao aritmetička srednja vrednost D_m .

Na sl. 4 dat je uobičajeni položaj ležaja pri merenju prečnika omotača. Kada pri takvom položaju ležaja, usled dejstva sopstvene težine, nastupa deformacija omotača veća od 10 % od vrednosti dozvoljenog odstupanja nazivne mere, merenje prečnika omotača treba vršiti u horizontalnom položaju ležaja, tj. u položaju pri kome je osa provrta ležaja vertikalna.

5.3 Širina

Na sl. 5 dat je šematski prikaz načina merenja širine ležaja. Za merenje treba koristiti instrument sa podelom na skali od $10 \mu\text{m}$. Položaj mernog instrumenta vidi se na slici, a treba da bude tačno iznad oslonca. Širinu prstena treba meriti u više tačaka po krugu.

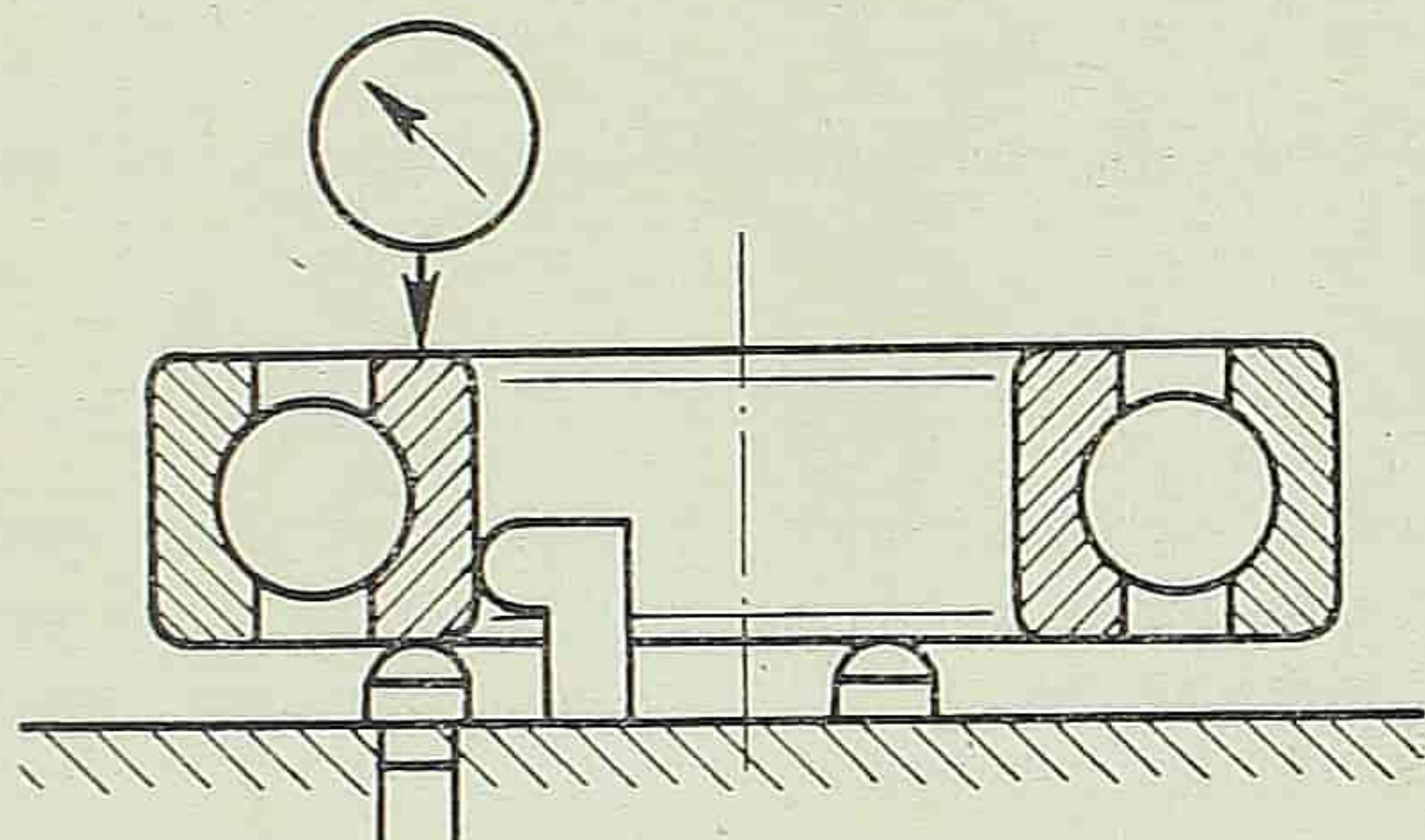
5.4 Kolebanje širine

Za merenje kolebanja širine treba upotrebiti precizni instrument sa podelom na skali od $1 \mu\text{m}$. Pri merenju se prsten okreće oko svoje ose za 1 obrtaj i određuje minimalna i maksimalna širina prstena.

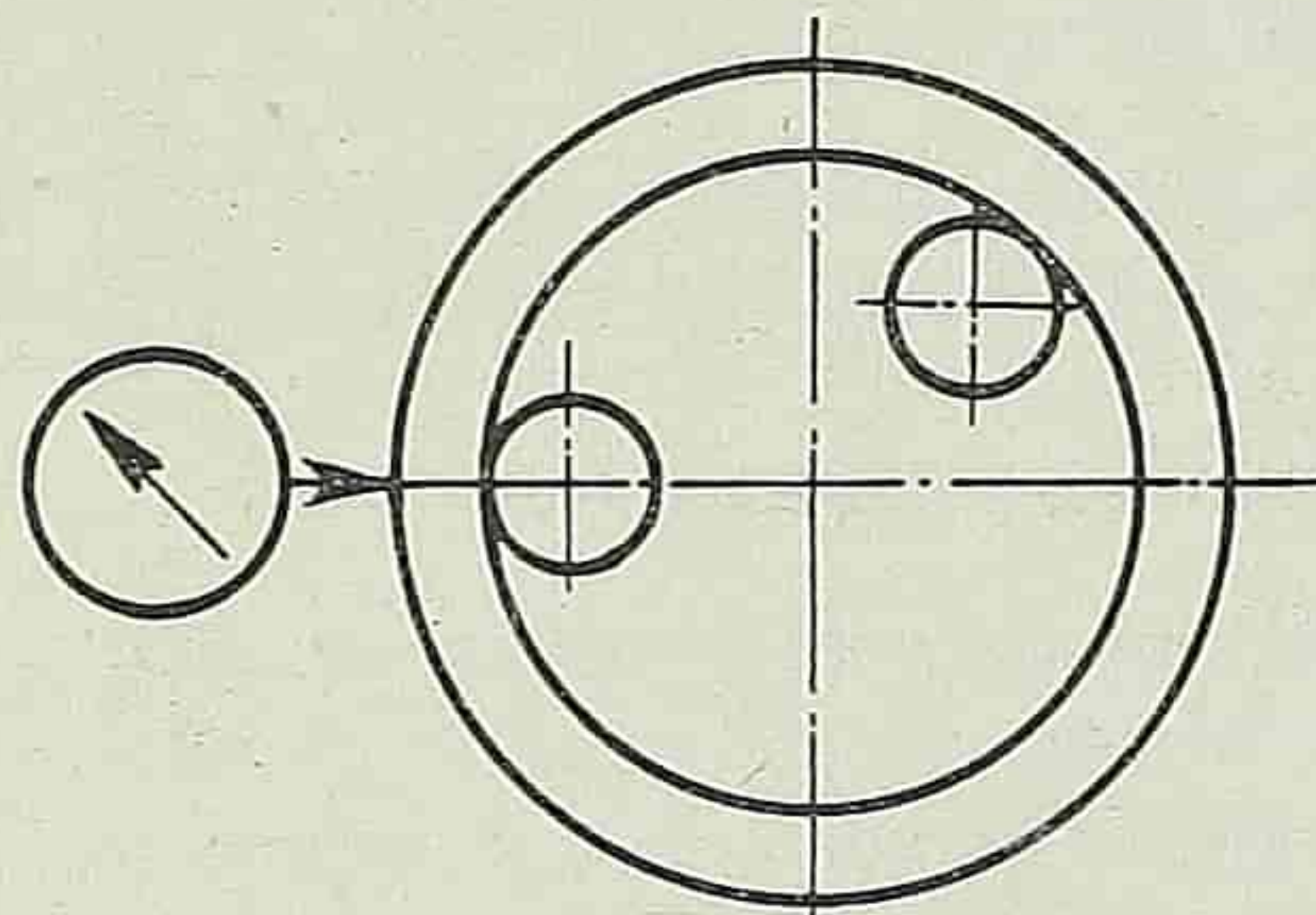
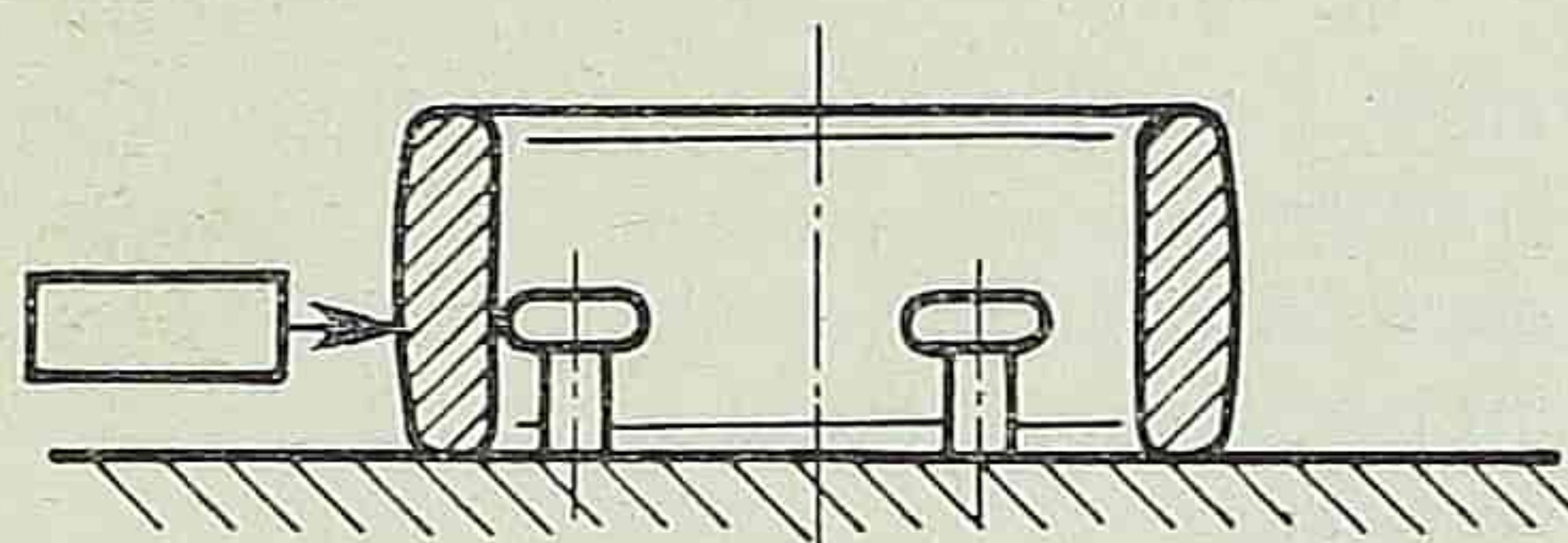
5.5 Merenje mere zaobljenja

Mera zaobljenja proverava se šablonom koji se povlači po čelu prstena, kontrolišući procep između šablona i stvarne mere zaobljenja. Mestimična manja odstupanja ne uzimaju se u obzir.

Sl. 5

Sl. 6

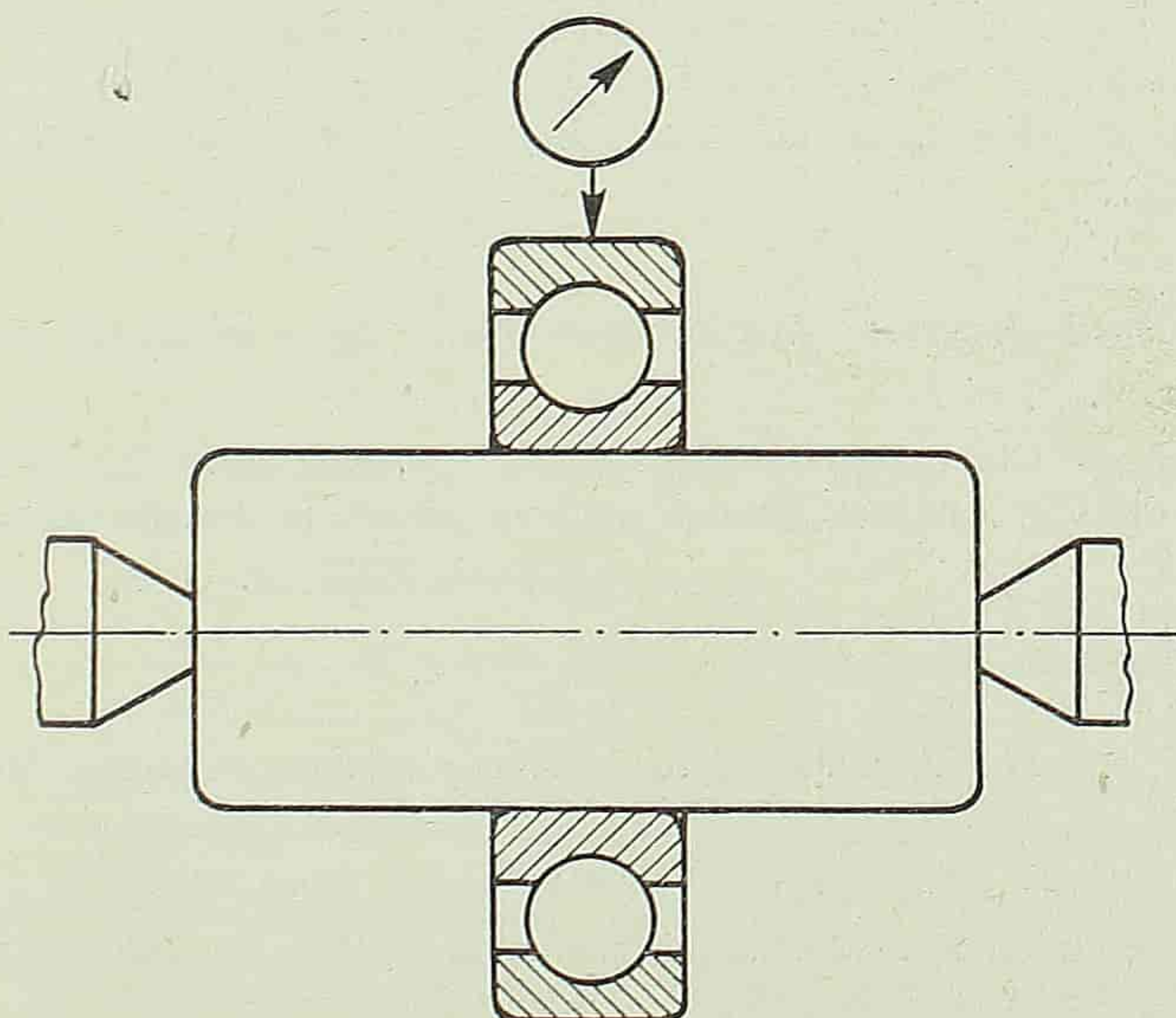
6 Radijalno bacanje

6.1 Radijalno bacanje unutrašnjeg prstena

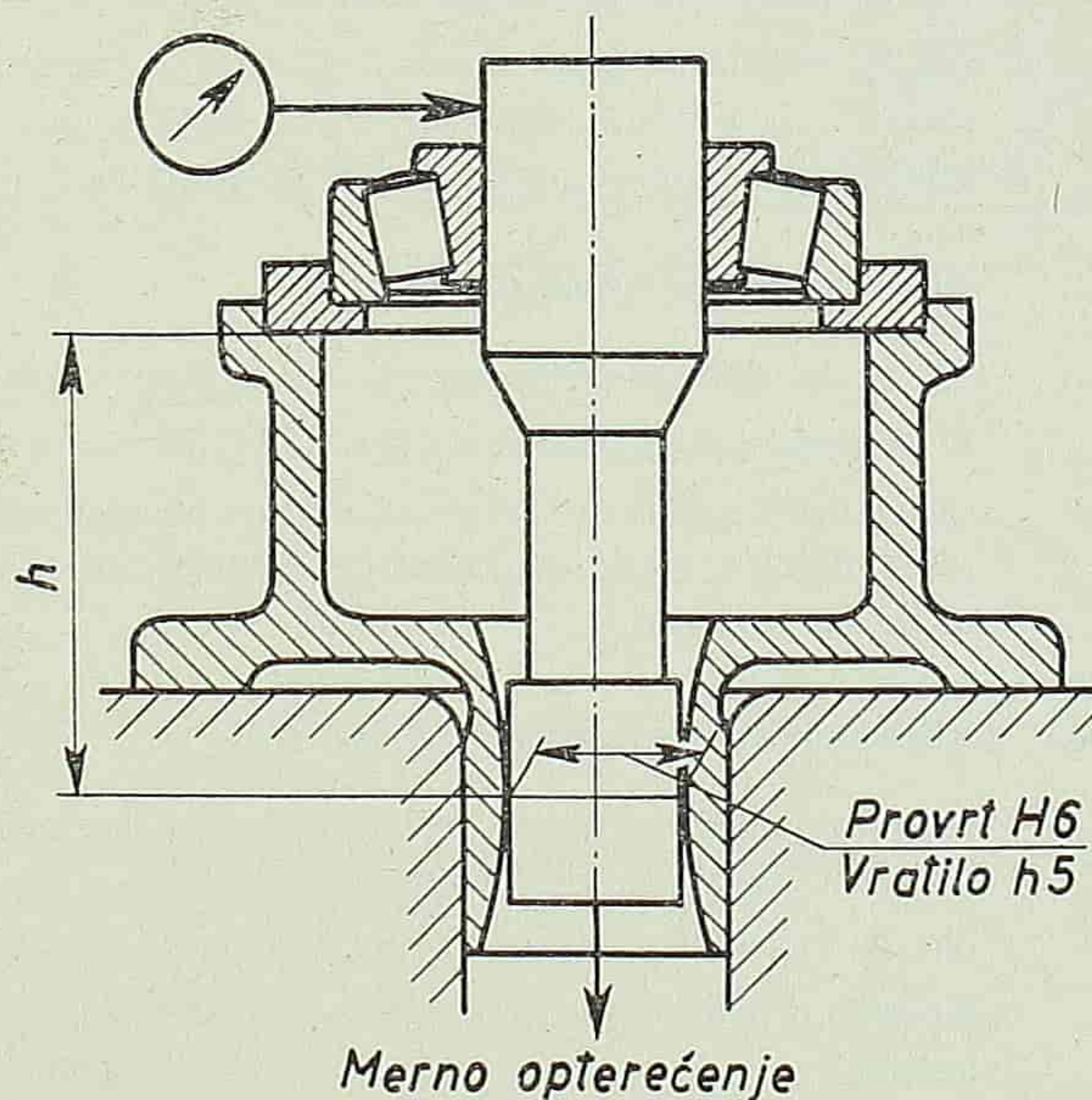
Merenje bacanja unutrašnjeg prstena, kada je u pitanju ležaj sa odvojivim unutrašnjim prstenom, prikazano je šematski na sl. 6. Meri se instrumentom koji ima podelu skale od $1 \mu\text{m}$. Merni instrument mora biti postavljen u osi jednog od oslonaca prstena. Merenje se vrši okretanjem prstena između oslonca i mernog instrumenta. Radijalno bacanje je razlika između maksimalne i minimalne očitane vrednosti.

6.2 Radijalno bacanje ležaja u sklopu

Na sl. 7 data je šema merenja radijalnog bacanja. Upotrebljava se merna osovina sa koničnošću 0,01 do 0,02, dužine 100 mm između šiljaka. Ležaj se navlači na mernu osovinu, kontrolni instrument postavlja u simetralu na omotač spoljnog prstena. Merenje se vrši okretanjem merne osovine sa unutarnjim prstenom, dok spoljni prsten miruje. Uzevši u obzir bacanje merne osovine, razlika između maksimalne i minimalne vrednosti predstavlja radijalno bacanje ležaja.

Sl. 7

Sl. 8

6.3 Radijalno bacanje koničnovaljčanih ležaja i kugličnih jednoređnih sa kosim dodirom

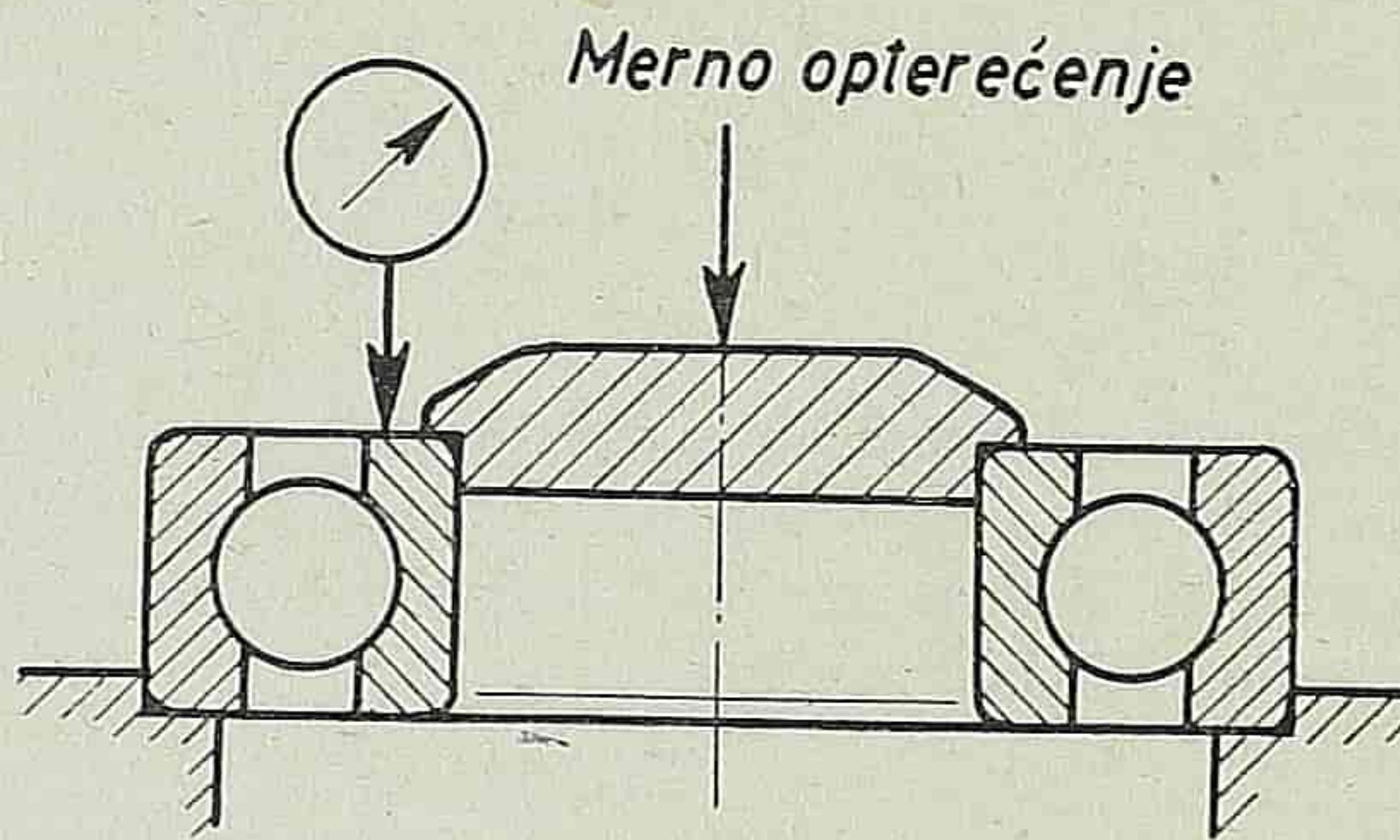
Na sl. 8 data je šema merenja radijalnog bacanja koničnovaljčanog ležaja i jednoređnog kugličnog sa kosim dodirom. Primenuje se merna osovina sa koničnošću kao u tač. 6.2 i merno opterećenje prema tač. 4.3. Merni instrument postavlja se moguće bliže unutrašnjem prstenu ležaja i oslanja na mernu osovinu, da se uz obrtanje unutrašnjeg prstena čita maksimalna i minimalna vrednost. Razlika između maksimalne i minimalne vrednosti predstavlja bacanje.

6.4 Radijalno bacanje spoljnog prstena

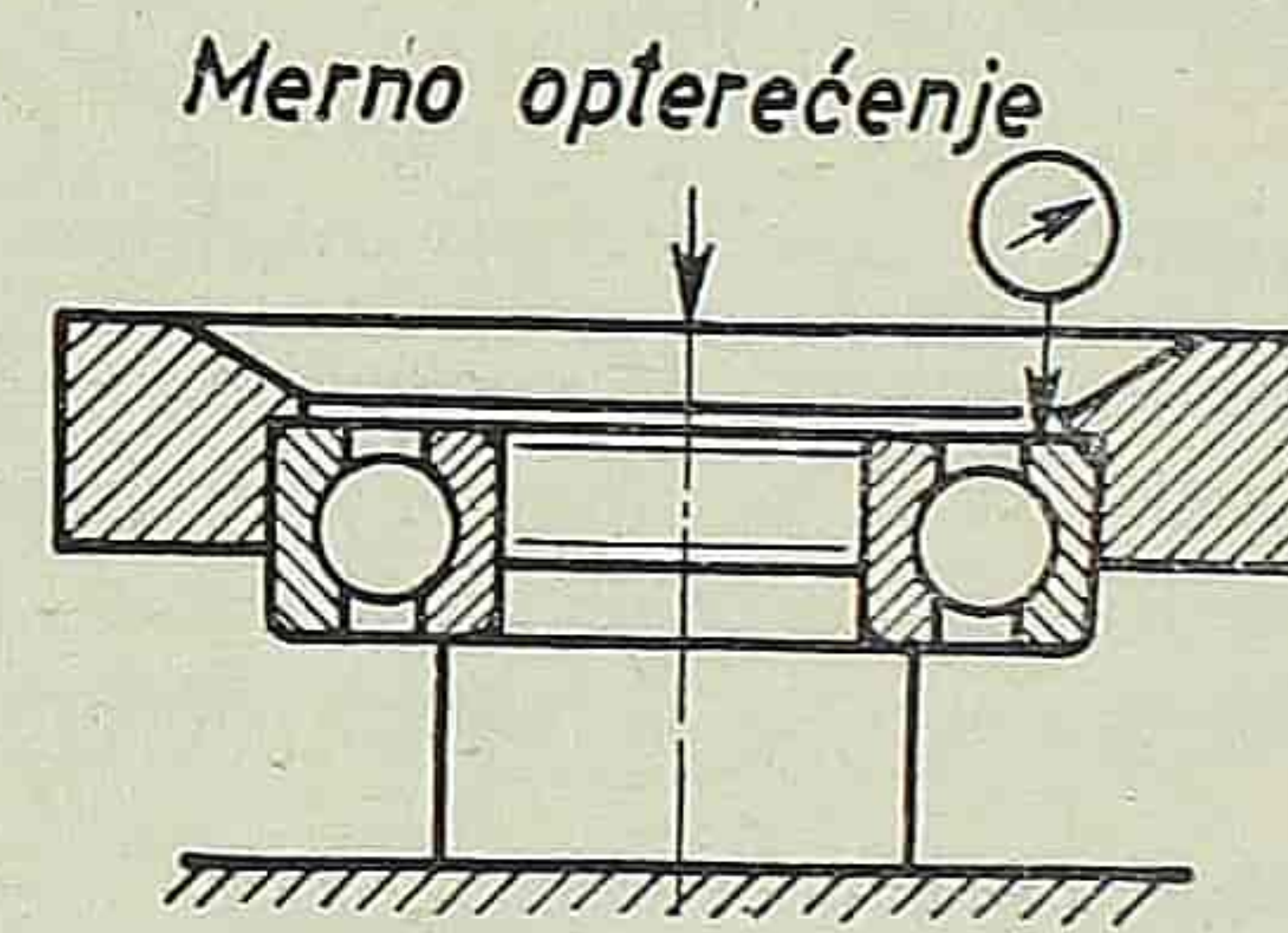
Merenje bacanja spoljnog prstena, kada je u pitanju ležaj sa odvojivim spoljnim prstenom, vrši se na isti način kao merenje unutrašnjeg prstena objašnjeno pod 6.1.

6.5 Radijalno bacanje ležaja u sklopu

Radijalno bacanje spoljnog prstena meri se u sklopu ležaja na sličan način kao radijalno bacanje unutrašnjeg prstena objašnjeno pod 6.2. Pri tome, međutim, unutrašnji prsten i merna osovina miruju, dok se okreće spoljni prsten na kome je u simetriji omotača oslonjen merni instrument. Očitavanjem minimalne i maksimalne vrednosti spoljnog prstena dobija se radijalno bacanje kao razlika ovih vrednosti.

Sl. 9

Sl. 10

7 Aksijalno bacanje

7.1 Aksijalno bacanje unutaršnjeg prstena

Na sl. 9 data je šema merenja aksijalnog bacanja unutrašnjeg prstena ležaja. Merno opterećenje uzima se prema tač. 4.3. U pogledu čone površine treba voditi računa o tač. 4.4, stav 3. Opterećenje treba da deluje na unutrašnji prsten centrično. Okreće se unutrašnji prsten za jedan obrtaj i čita maksimalna i minimalna vrednost.

7.2 Aksijalno bacanje spoljnog prstena

Na sl. 10 data je šema merenja aksijalnog bacanja spoljnog prstena. Merno opterećenje se uzima prema tač. 4.3. U pogledu čone površine treba voditi računa o tač. 4.4, stav 3.

Opterećenje treba da deluje centrično na spoljni prsten. Okretanjem spoljnog prstena za jedan obrtaj očitava se maksimalna i minimalna vrednost na mernom instrumentu. Aksijalno bacanje spoljnog prstena predstavlja razliku očitanih vrednosti.

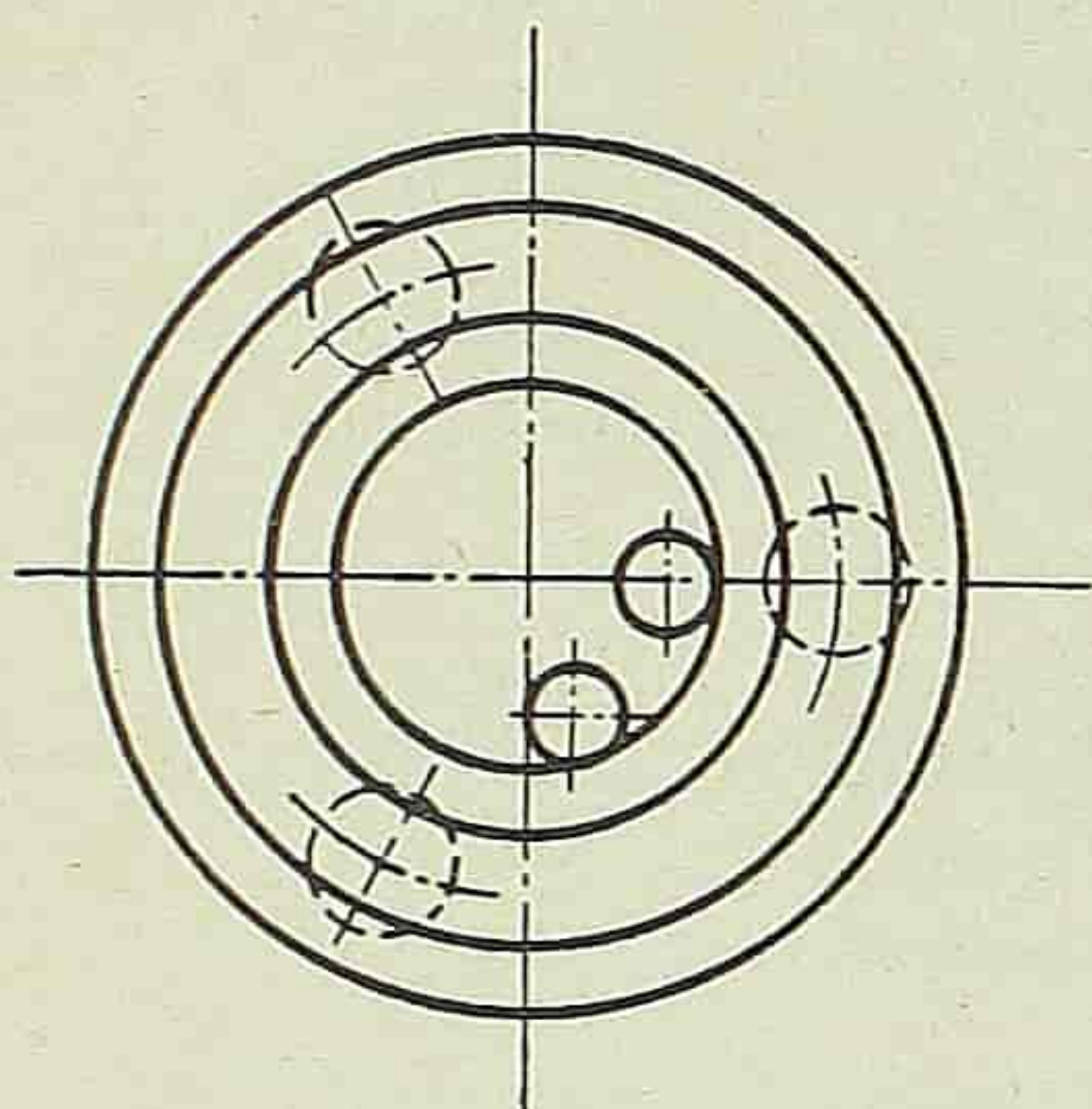
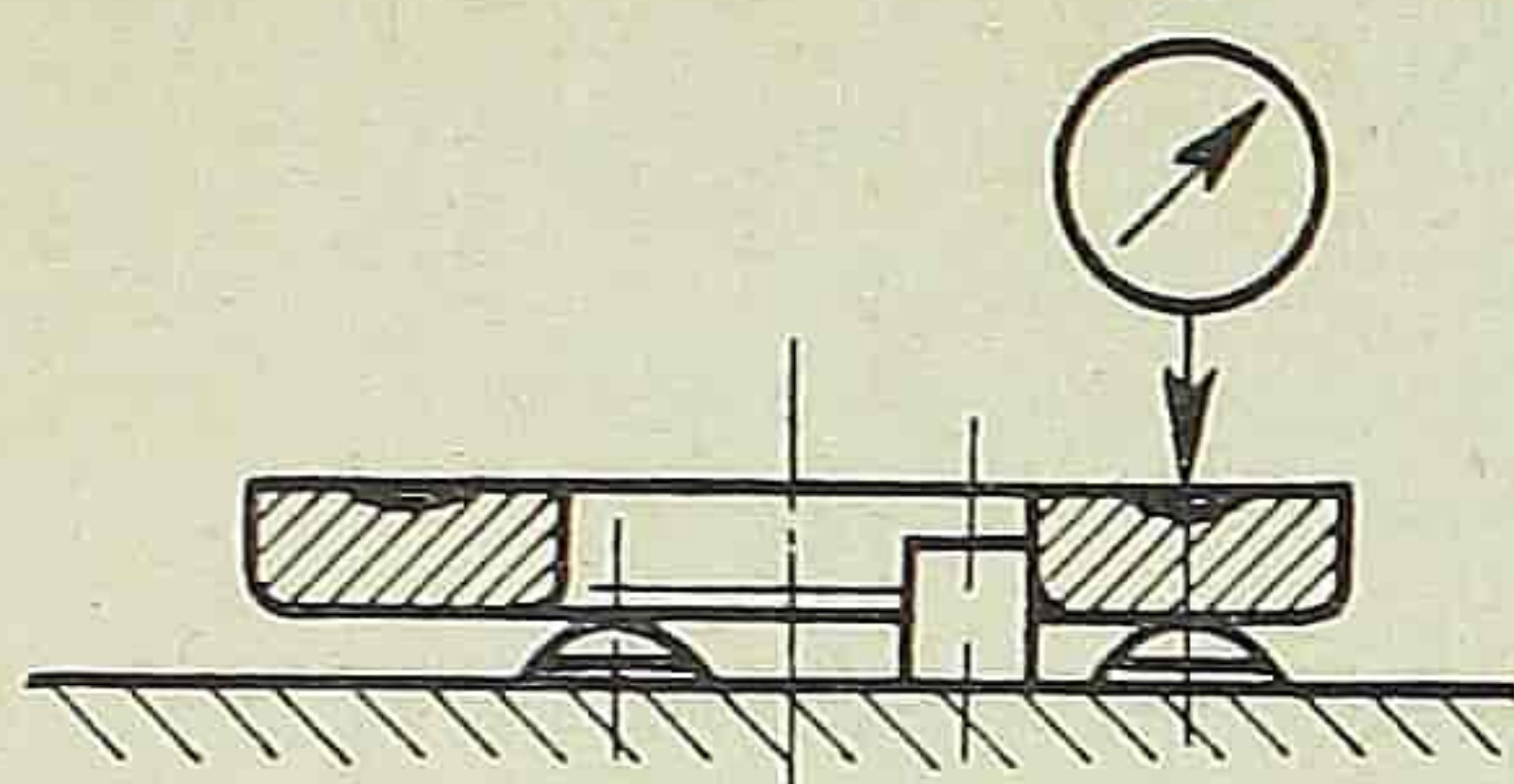
7.3 Aksijalno bacanje koluta kolutnih ležaja

Aksijalno bacanje koluta kolutnog ležaja je razlika između maksimalnog i minimalnog aksijalnog rastojanja čela koluta i oluka putanje koluta.

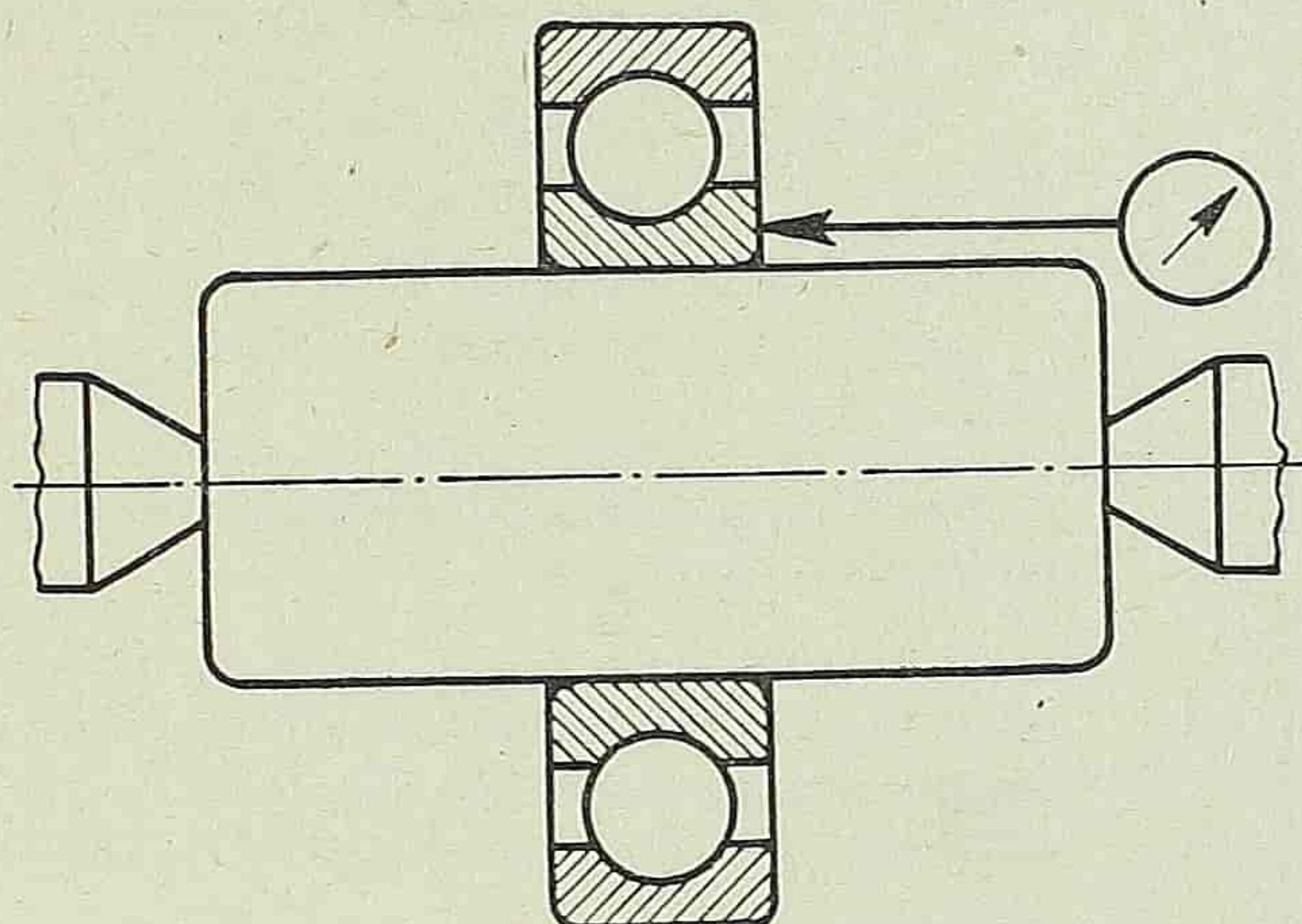
Na sl. 11a data je šema merenja aksijalnog bacanja koluta rukavca, a na sl. 11b to isto za kolut kućišta.

Kontrolni instrument treba postaviti iznad oslonca u oluk i čitati maksimalnu i minimalnu vrednost za jedan obrtaj koluta.

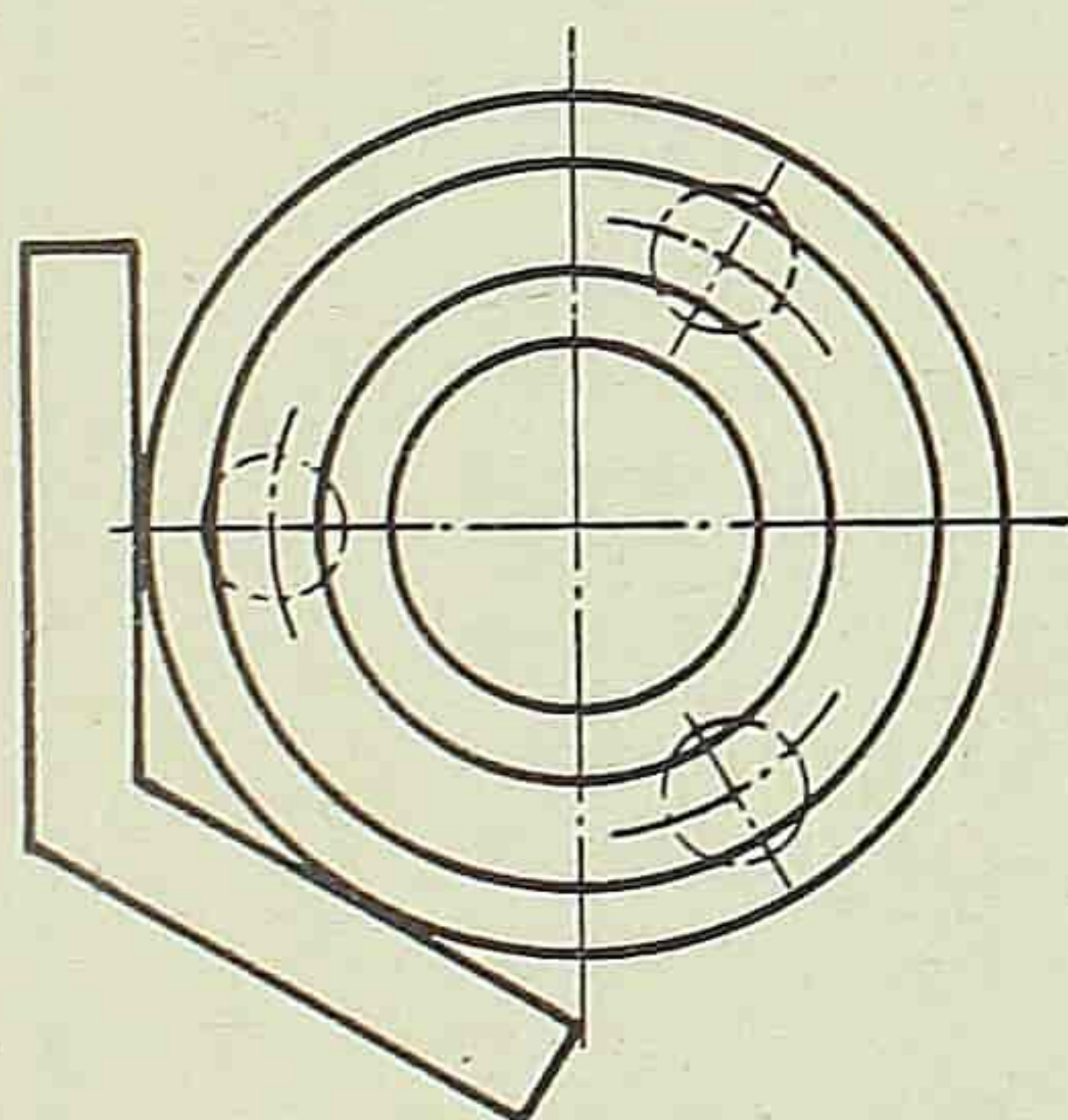
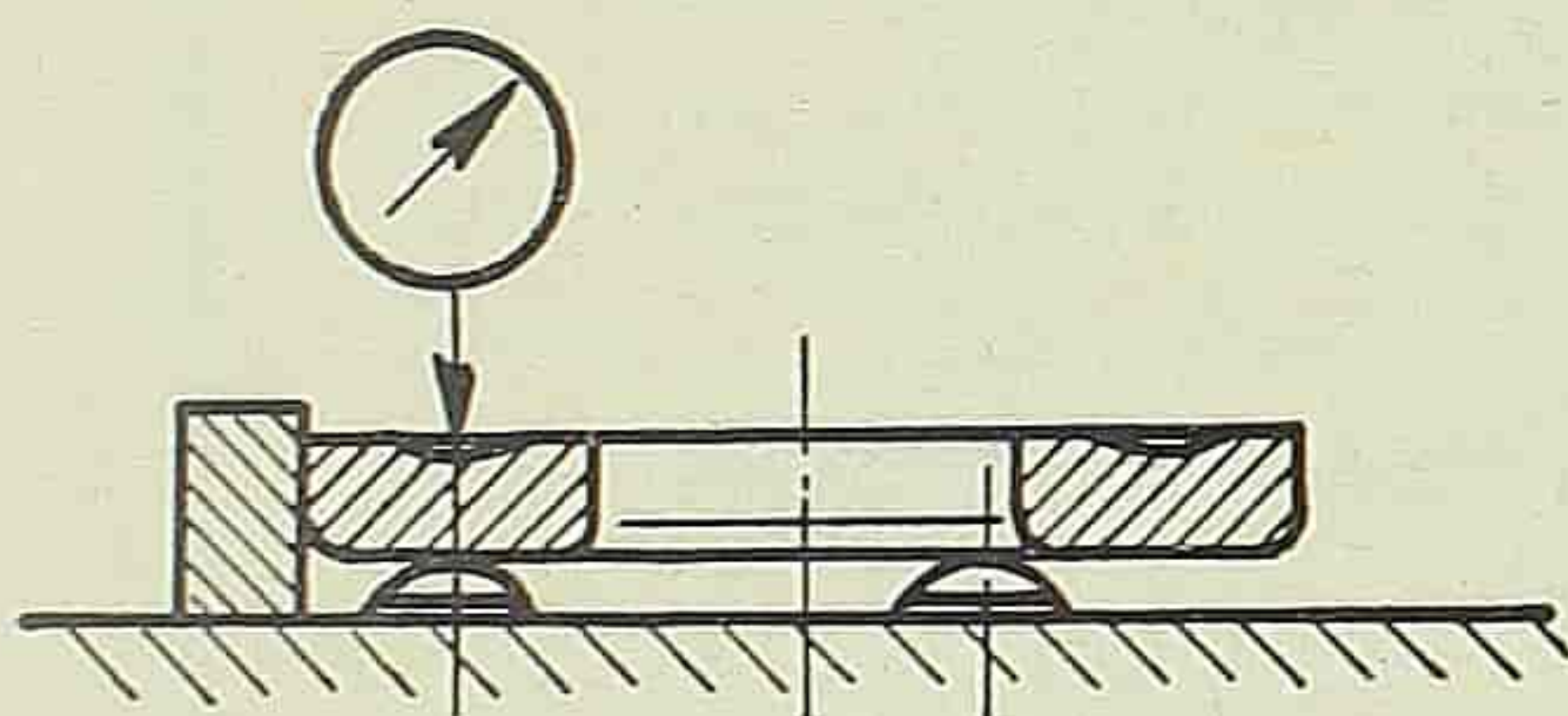

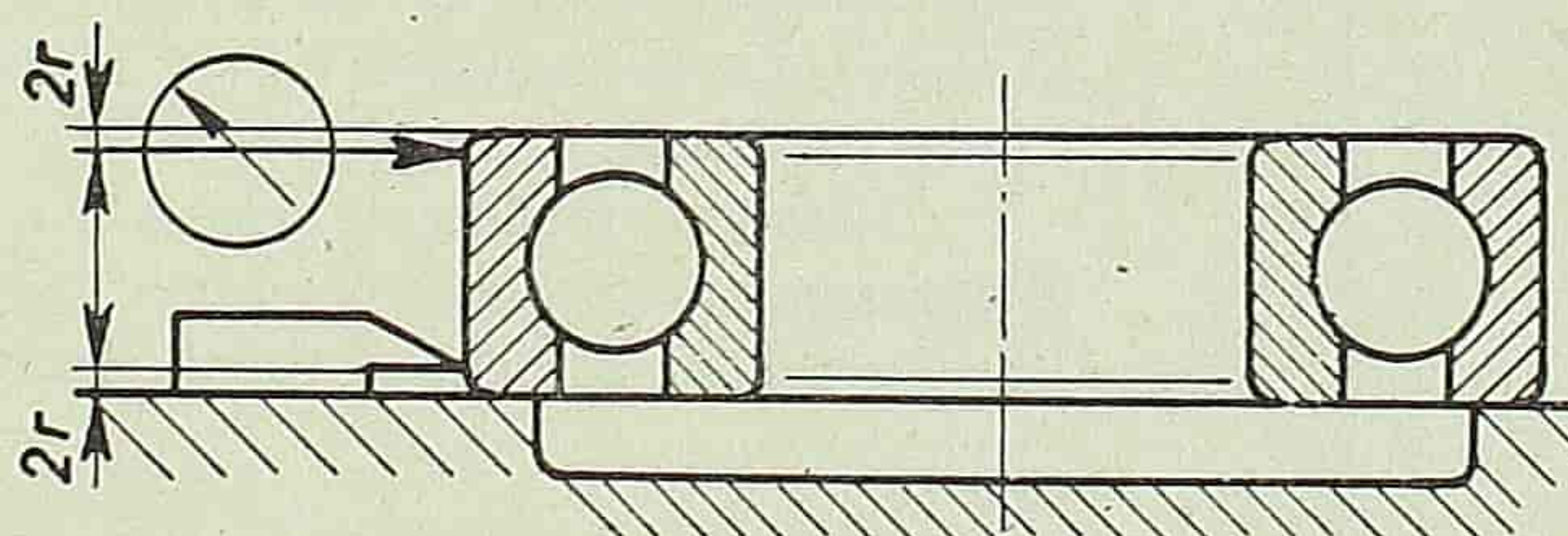
Sl. 11a

Sl. 12

Sl. 11b

Sl. 13

8 Čeono bacanje

8.1 Čeono bacanje unutrašnjeg prstena

Na sl. 12 data je šema merenja čeonog bacanja unutrašnjeg prstena ležaja. Upotrebljavaju se isti merni instrumenti i pribor kao u tač. 6.2.

Ležaj se navlači na mernu osovinu, kontrolni instrument oslanja na sredinu čela prstena i očitava maksimalna i minimalna vrednost za jedan obrtaj. Čeono bacanje je razlika očitanih vrednosti.

8.2 Čeono bacanje spoljnog prstena

Na sl. 13 data je šema merenja čeonog bacanja spoljnog prstena. Za merenje čeonog bacanja koriste se isti instrumenti i pribor kao i za merenje po tač. 6.1.

Merenje se vrši na taj način što se ležaj postavi na odgovarajuću čeonu površinu, vodeći računa o tač. 4.4, stav 3. Merenje se vrši u »oblasti merenja« i čita maksimalna i minimalna vrednost za jedan obrtaj spoljnog prstena. Čeono bacanje spoljnog prstena je razlika očitanih vrednosti.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI
ISPITIVANJA PROIZVODA OD GUME**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 31. decembar 1963.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda iz oblasti ispitivanja proizvoda od gume:

Predlog br. 4868 Fizikalna ispitivanja gume. Određivanje trajne deformacije sabijanjem ..... **JUS G.S2.130**

Nacrt predloga standarda je izradila fabrika gumenih proizvoda »Rekord« — Rakovica, a redakciju predloga je izvršila Stručna komisija za standardizaciju proizvoda od gume.

Navedeni predlog je poslat na mišljenje zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama. Ostali interesenti mogu ga dobiti na zahtev upućen Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933).

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI
ISPITIVANJA LEPKOVA NA BAZI KAČUKA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 31. decembar 1963.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda iz oblasti ispitivanja lepkova:

Predlog br. 4869 Metode ispitivanja lepkova na bazi kaučuka. Određivanje hemijskog sastava i fizikalno-hemijskih osobina lepkova ..... **JUS H.K8.102**

Nacrt predloga standarda je izradio ovaj Zavod, na osnovi metoda ispitivanja fabrika »Ris« — Zagreb i »Teok« — Ljubljana, kao i na osnovi stranih standarda. Redakciju predloga je izvršila Stručna komisija za standardizaciju lepkova na bazi kaučuka, koja je sastavljena od proizvođača lepkova, proizvođača gumenih donova i industrije obuće.

Navedeni predlog je poslat na mišljenje zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama. Ostali interesenti mogu ga dobiti na zahtev upućen Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933).

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA ZA STAKLENE BOCE

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 31. decembar 1963.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 4870 Staklene boce. Boce za jestivo ulje sa dugim grlom ..... **JUS B.E6.071**

Predlog br. 4871 Staklene boce. Boce za jestivo ulje sa kratkim grlom ..... **JUS B.E6.072**

Predlog br. 4872 Staklene boce. Boce za prirodne voćne sokove **JUS B.E6.038**

Predlog br. 4873 Staklene boce. Grlo boce za zatvaranje alka-zatvaračima ..... **JUS B.E6.110**

Ove predloge standarda izradili su stručnjaci najvećih potrošača boca, tj. proizvođača biljnih ulja, zaduženi od Poslovnog udruženja proizvođača biljnih ulja i Tvornice ulja — Zagreb i Srpske fabrike stakla — Paraćin, kao proizvođača staklene ambalaže, na osnovu postojećeg stanja tehnološkog procesa i uređaja za punjenje, s jedne, i mogućnosti proizvodnje staklene ambalaže, s druge strane.

Predlozi su posebno umnoženi u potrebnom broju primeraka i dostavljeni na mišljenje i stavljanje primedaba zainteresovanim preduzećima, institutima, trgovačkoj mreži i drugim organizacijama.

Interesenti koji nisu dobili gore navedene predloge standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se tekstovi predloga standarda naknadno dostave.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA ZA CELOFAN

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 31. decembar 1963.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda
Predlog br. 4874 Celulozni film (celofan) ..... **JUS H.O2.050**

Ovaj predlog standarda izradili su stručnjaci Industrije viskoznih proizvoda »Viskoza« — Loznica, na osnovi sopstvenih iskustava iz prakse i fabričkih podataka.

Predlozi su posebno umnoženi u potrebnom broju primeraka i dostavljeni na mišljenje i stavljanje primedaba zainteresovanim preduzećima, institutima i organizacijama.

Interesenti koji nisu dobili gore navedeni predlog standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se tekst predloga standarda naknadno dostavi.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA ZA DETERDŽENTE

Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 31. decembar 1963.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 4875	Deterdžent za pranje finog rublja	JUS H.E2.081
Predlog br. 4876	Deterdžent za pranje belog i šarenog rublja..	JUS H.E2.082
Predlog br. 4877	Univerzalni deterdžent za pranje	JUS H.E2.083
Predlog br. 4878	Tečni neutralni deterdžent.....	JUS H.E2.084
Predlog br. 4879	Deterdžent za mašinsko pranje rublja	JUS H.E2.085
Predlog br. 4880	Deterdžent za pretpranje	JUS H.E2.086
Predlog br. 4881	Deterdženti. Uzimanje uzoraka i metode ispitivanja	JUS H.E8.025

Ove predloge standarda izradila je grupa stručnjaka sapunsko-kozmetičarske industrije Jugoslavije, uz saradnju stručnjaka predstavnika proizvođača čistih površinsko aktivnih supstanci u našoj zemlji, a na osnovi preporuka međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/TC 91 — Sredstva za pranje (površinsko aktivne supstance), zatim standarda drugih zemalja, kao i sopstvenih iskustava iz prakse.

Predlozi su posebno umnoženi u potrebnom broju primeraka i dostavljeni na mišljenje i stavljanje primedaba zainteresovanim preduzećima, institutima i drugim organizacijama.

Interesenti koji nisu dobili gore navedene predloge standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se tekstovi predloga standarda naknadno dostave.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI ZGRADARSTVA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 31. decembar 1963.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 4882 Azbestcementni proizvodi. Cevi za kanalizaciju
i navodnjavanje ..... **JUS B.C4.020**

Predlog je podnelo Poslovno udruženje jugoslovenskih proizvođača cementa i azbestcimenta (JUCEMA) u saradnji sa tvornicama »15 September« iz Anhova i »Antiša Vučićić« iz Vranjica, a kao osnova za ovaj predlog poslužio je dokument No 114 Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO/TC 77).

Predlog je umnožen i dostavljen na mišljenje zainteresovanim ustanovama, organizacijama i preduzećima.

U Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju ovaj predlog je usklađen potrebama jugoslovenske standardizacije.

Interesanti koji ovaj predlog nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. pregradak 933) sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI DRVENE AMBALAŽE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. decembar 1963.

Jugoslovenski zavod za standardizaciju stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog standarda iz oblasti drvene ambalaže:

Predlog br. 4883 Ambalaža od drveta. Sanduk za eksere —
tipa M ..... **JUS D.F1.335**

Ovaj predlog dostavljen je zainteresovanim preduzećima i ustanovama na mišljenje. Interesenti koji nisu primili predlog standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se predlog naknadno dostavi.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA

PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od: — Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i — Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju ili putem izrade fotokopija ili mikro-filmova, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova foto- ili mikro-filmske reprodukcije.

ISO/TC 4 — Kotrljajni ležaji

Predlog preporuke ISO br. 416: Označavanje koničnovaljanih ležaja, serija u inčima.

ISO/TC 6 — Papir

Nacrt izveštaja sa zasedanja u Parizu, koje je održano 25. i 26. aprila 1963. godine.

ISO/TC 51 — Palete za prevoz i manipulaciju jedno-obraznih tereta

Predlog preporuke ISO br. 580 »Standardne dimenzije kamiona za paletizovani transport« (rok za primedbe 1. novembar 1963.).

ISO/TC 61 — Plastične mase

Predlozi preporuka ISO:

br. 581 — Plastične materije. Definicija naziva (termina).

br. 582 — Plastične materije. Određivanje indeksa refrakcije providnih plastičnih masa

br. 596 — Određivanje indeksa tečenja istopljenog polietilena i polietilenskih jedinjenja.

ISO/TC 81 — Jedinstveni nazivi pesticida

Predlog preporuke ISO br. 579 »Šesti spisak jedinstvenih naziva pesticida« (rok za primedbe 1. novembar 1963.)

IEC/TC 3 — Grafički simboli

IEC publikacija br. 117-3: Preporučeni grafički simboli, III deo: Kontakti, prekidači, topljivi osigurači, iskrišta, razne naprave, mehaničko upravljanje, pokretači, delovi elektromehaničkih relea. Prvo izdanje 1963. Cena 12 šv. fr.

IEC/TC 14 — Transformatori

Zapisnik sastanka potkomiteta za teretne menjače, koji je održan 8. i 9. novembra 1962. u Brislu.

IEC/TC 45 — Električni merni instrumenti u vezi jonizujućih zračenja

Predlog radne grupe br. 1 — Podela, terminologija.

Na ovaj predlog mogu se dati pismene primedbe do 15. oktobra 1963.

IEC/TC 47 — Naprave od poluprovodnika za telekomunikacione uređaje

IEC publikacija 148 — Slovni simboli za sklopove sa poluprovodnicima. Prvo izdanje 1963. Cena 7,50 šv. fr.

IEC/TC 48 — Elektromehanički sastavni delovi za telekomunikacione uređaje

Osetljivi prekidači — Opšti propisi i metode merenja. Predlog je upućen na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. decembar 1963.

PREGLED PRIMLJENIH VAŽNIJIH INOSTRANIH STANDARDA

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, koji ima vrlo obimne zbirke inostranih standarda. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća, mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci JZS. Za eventualnu nabavku originalnih standarda iz inostranstva svaki interesent treba da se obrati Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Cara Uroša broj 54, Beograd), s obzirom na postojeći sporazum po kome inostrane organizacije za standardizaciju šalju svoje standarde u inostranstvo samo po preporuci nacionalne organizacije za standardizaciju odnosno zemlje. U konkretnom traženju, upućenom Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, interesent treba da se obaveže da će troškove nabavke standarda nadoknaditi u devizama i dinarima preduzeću »Jugoslovenska knjiga« — Beograd, Terazije 27, sa kojim već postoji sporazum u tom pogledu, ili nekom drugom preduzeću koje je ovlašćeno da vrši uvoz knjiga, a na koje interesent ukaže u svom zahtevu. Ukoliko isporuka usledi preko nekog drugog preduzeća, neophodno je priložiti saglasnost tog preduzeća za izvršenje plaćanja u devizama inostranom isporučiocu. Samo izuzetno, plaćanje u devizama vršiće »Jugoslovenska knjiga« za ustanove i preduzeća koji ne raspolažu devizama.

BDS — Bugarska
 ČSN — Čehoslovačka
 IS — Indija
 MSZ — Mađarska

PN — Poljska
 STAS — Rumunija
 TGL — Nem. demokrat. republika
 VSM, SNV — Švajcarska

DK 536.51 — Termometri

TGL 9957, 9960 B1. 1 — Stakleni termometri za tečnost

DK 542.2 — Laboratorijski pribor

TGL 13827—62 Laboratorijska oprema. Univerzalni starter

DK 546 — Neorganska hemija

BDS 4537 — Laboratorijske hemikalije. Srebronitrat

TGL 13005, 13006, 13358—13360 — Laboratorijske hemikalije. Fosforna kiselina, morski pesak očišćen kiselinom i žaren, amonijumfluorid, fluorovodonična kiselina, kalijumfluorid.

DK 549 — Mineralogija

BDS 4394 — Talk mleven

DK 615.478 — Medicinski i hirurški nameštaj. Bolnički nameštaj

TGL 9321-61 — Bolnički nameštaj. Krevet za stacioniranje sa točkovima.

DK 615.46 — Materijal za hirurške u zubarske potrebe

TGL 13628 B1. 1—4 — Nelomljive igle. Hirurški materijal za šivenje iglom. Oblik A, B i C.

DK 615.47 — Medicinski instrumenti, aparati i opreme

PN — 54/Z — 54516 — Medicinski pribor. Šine Volkman-a

PN — 61/Z — 86301 — Prva pomoć. Apotekarski ormarić.

DK 615.471 — Medicinski instrumenti, uopšte

STAS 6155-60 — Medicinski instrumenti. Stetoskop za oba uha, tip Fleischer.

DK 615.472 — Instrumenti za terapijsku namenu

TGL 6798-60 — Zubarska tehnika. Pila za krunice, čelična.

TGL 13747-62 — Trahealna kanila po Luer-u.

TGL 13748-62 — Hirurški instrumenti. Skalpel. Opšta hirurgija.

DK 615.476 — Medicinski i hirurški aparati

TGL 13 550 B1. 2, 13 550 — Medicinska tehnika. Pribor za narkozu. Aparat za apsorbciju. Meh za udisanje.

DK 615.479 — Odelo za lekare, negovatelje i bolesnike

MSZ 4152, 4179, 4185, 4196, 10790 — Odeća za bolesnike

DK 615.49 — Sudovi i pribor za farmaceutske proizvode

TGL 8683, 8685—8687, 12726, 13364 — Staklena ambalaža za farmaciju. Jenole, boce okruglih ivica od staklenih cevi, fiole za tablete, medicinske boce širokog grla i ampule.

DK 615.777 — Sredstva za dezinfekciju. Insekticidi. Anorganska sredstva

IS 1486-59 — Bakarni oksihlorid, tehnički

IS 1488-59 — 2,4-D-Natrijumova so

IS 1506-59 — Bakarni oksihlorid, u prahu

IS 1507-59 — Bakarni oksihlorid, u prahu, koncentrisan i raspršen u vodi

IS 1832-61 — Malation, tehnički

IS 1833-61 — Diazinon, tehnički

BDS 4420-61 — Bakarnioksihlorid, sredstvo za zaštitu bilja

IS 560-61 — BHC, tehnički

IS 1307, 1308 — Aldrin, u obliku koncentrisane emulzije i praha.

DK 620.197 — Zaštita materijala

VSM 37200, 37201 — Zaštita od korozije prevlačenjem metala. Elektrolitički postupak.

DK 621.3 — Elektrotehnika

MSZ 7730-60 — Klasifikacija izolacionog materijala za uređaje i mašine na struju, na osnovu postojanosti prema toploti.

- TGL 12979-62 — Izolacioni materijal. Lakpapir i lakpletene trake.
- DK 621.646.4 — Ventili sigurnosni**
- TGL 13550-62 — Medicinska tehnika. Pribor za narkozu. Ventil za suvišan pritisak.
- DK 621.793 — Izrada metalnih prevlaka**
- MSZ 6575 list 1 : 5 — Ispitivanje galvanskih prevlaka. Ocenjivanje kvaliteta i ispitivanje prijanjanja.
- DK 621.892 — Maziva. Ulja, masti za podmazivanje**
- BDS 1414-60 — Mast sa visokom tačkom kapanja, tip »Z«
- BDS 1415—1418 — Mast za podmazivanje, tip »L«, »M«, »O« i »T«.
- SNV 81 105-59 — Mineralna ulja. Određivanje saponifikacionog broja.
- DK 622.333 — Rudnici kamenog uglja**
- PN 61 G—045532 — Kameni ugalj. Određivanje granulacionog sastava.
- DK 631.8 — Đubriva**
- PN—60 C—87019 — Veštačka đubriva. »Supertomasyna 26,5 %«
- DK 632.951 — Insekticidi**
- PN—61 C—04650 — Zaštita bilja. Brza biološka metoda za određivanje efikasnosti praškastih insekticida na domaće muve.
- DK 634 — Voćarstvo**
- MSZ 6302, 6304 — Zimska jabuka i trešnja.
- DK 637.135 — Kante za mleko**
- MSZ 7630, 7631 — Aluminijske kante za transport mleka od 25 i 10 litara.
- DK 637.52 — Izrada mesnih proizvoda**
- MSZ 5859, 5860, 5872 — Mesne preradevine
- DK 638.163 — Med**
- MSZ 7632-61 — Aluminijska kanta za transport meda 50 kg.
- DK 643 — Stan**
- MNOSZ 10752-56 — Kuhinjski mlin za mlevenje mesa.
- DK 645.4 — Nameštaj**
- MSZ 12471-60 — Mali tpezarijski sto.
- DK 651.72 — Formulari**
- PN—60 F—92802 — Formulari. Prazan list za dopisivanje.
- DK 658.562 — Kontrola kvaliteta**
- MNOSZ 246-56 — Matematička statistička kontrola proizvodnje masovnih proizvoda. Kontrola merenjem.
- DK 66.023 — Posude za hemijske reakcije**
- TGL 12998-62 — Hemijski aparati. Mešalica od čelika sa bombiranim dnom, stojeća, neemajlirana 0,25 do 32 m²
- DK 661 — Hemijski proizvodi u užem smislu**
- BDS 1030-60 — Fluorit
- BDS 1096-61 — Infuzorijska zemlja
- BDS 2098-61 — Cinkovo belilo (cinkovajs)
- BDS 2147-61 — Natrijumkarbonat, tehnički, bezvodni
- BDS 2362-61 — Kaustična soda (natrijumhidroksid)
- BDS 4290-60 — Natrijumsulfit, tehnički
- BDS 4406-61 — Formalin, tehnički (40 %)
- IS No. 202/1 — 1962 — Natrijumbisulfit, u obliku rastvora
- MSZ 6236-57 — Aktivni ugalj za prečišćavanje vazduha. Uslovi kvaliteta
- PN—60 C—80576 — Laboratorijske hemikalije. Anhidrid sirćetne kiseline
- PN—61 C—84910 — Tehnički kiseonik, komprimovan
- PN—61 C—84913 — Vazduh, komprimovani
- PN—61 C—97046 — Derivati uglja. Ulje za flotaciju uglja
- TGL 12996-62 — Uređaj za industriju kalijuma. Pregrejač za lužinu
- DK 662 — Eksploziv. Goriva**
- ČSN 65 6181, 65 6194 — Motorna goriva. Pritisak pare po Reid-u i pomoću živinog manometra.
- ČSN 66 7201 — Indikatori. Terminologija
- IS 194/2 — Tehnički acetilen (rastvoren u acetonu)
- MSZ 3780 B1. 3, 4, 5, 7, 8, 10 i 15 — Metoda određivanja brzantnih eksploziva. Ispitivanje iznožavanja, sadržaj vlage, ispitivanje nepropustljivosti vode, određivanje hemijske stabilnosti prema Abel-u, sposobnost detoniranja, ispitivanje dejstva prema Trauzl-u i hemijskog sadržaja amonijumnitratnih eksploziva i prisutnog dinamita.
- MSZ 5300-57 — Različite vrste industrijskih gasovitih goriva.
- MSZ 5312-57 — Toplota sagorevanja i moć zagrevanja pojedinih komponenata gasovitih goriva na 0 C°-ni pod pritiskom 760 Tor-a
- PN—60 C—84128 — Amonijumnitrat
- DK 663.3 — Vino od voća**
- MSZ 20611-61 — Vino od voća
- DK 663.86 — Limunade od voćnih sokova**
- MSZ 20609-59 — Bezalkoholna pića sa sadržajem ugljen-dioksida
- DK 664.14 — Bombone**
- MSZ 9439-60 — Tvrde bombone bez fila
- DK 664.161 — Dekstrin**
- BDS 454-61 — Dekstrin
- DK 664.85 — Konzervisanje voća**
- MSZ 1836-58 — Konzervisano voće
- DK 665.5 — Petroleum. Tehnologija mineralnih ulja**
- MSZ 11727-59 — Određivanje pepela u mineralnim uljima za podmazivanje

MSZ 19830-60 — Palmovo ulje (sirovo i prečišćeno)

MSZ 19955-57 — Bitumen mineralnog ulja, koji omekšava na povišenoj temperaturi

MNOSZ 19975-56 — Proizvodi mineralnih ulja. Određivanje tačke eksplozije i paljenja u uređaju po Brenken-u

MNOSZ 20977-56 — Koštana mast (industrijska)

PN—60 C-04036, 04051, 04050, 96105, 9615 — Proizvodi od nafte. Pritisak pare po Reidu, određivanje sadržaja olova u mazivim uljima i mastima, ispitivanje stabilnosti ulja na oksidaciju, belo ulje i parafin.

SNV 81107, 81115, 81142, 81144, 81161 — Mineralna ulja. Tačka očvršćavanja i tačka zamućenja, gorivo za Otto-motore, priprema i postupanje, definicije i propisi kvaliteta benzina za automobile, avione, goriva za traktore i turboavione i petroleum za osvetljenje.

DK 666.1.17 — Boce

PN—60 G—79009, G—79012 Boce za pivo 0,31 i obično vino.

DK 672.46 — Kutija za konzerve

MSZ 7635-61 — Kutije za hranu od aluminijumskog lima

DK 676.6 — Karton

TGL 12921, 1992 — Ispitivanje kartona. Određivanje tvrdoće i upijanja vode.

DK 678 — Industrija makromolekularnih materija. Industrija veštačkih materija

PN—60 C—89065, C—89063 — Polivinilhlorid. Određivanje viskoznosti pomoću Ubelode-ovog viskozimetra i određivanje termalne stabilnosti metodom kongo-crveno.

PN—60 C—89066, C—89067 — Plastične mase. Određivanje temperature savijanja pod opterećenjem i određivanje promene težine i dimenzija posle dodira sa hemijskim supstancama.

PN—60 C—83030, C—83031 — Ubrizgivači za vulkanizaciju. Ubrizgivač D i DM.

PN—61 C—89068 — Polistiren. Određivanje sadržaja stirena.

OBAVEST O PRESELJENJU

Obaveštavaju se zainteresovani, da se JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU iselio iz zgrade Saveznog izvršnog veća na Novom Beogradu.

Nova adresa glasi:

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU

Cara Uroša ul. 54

Pošt. pregradak 923

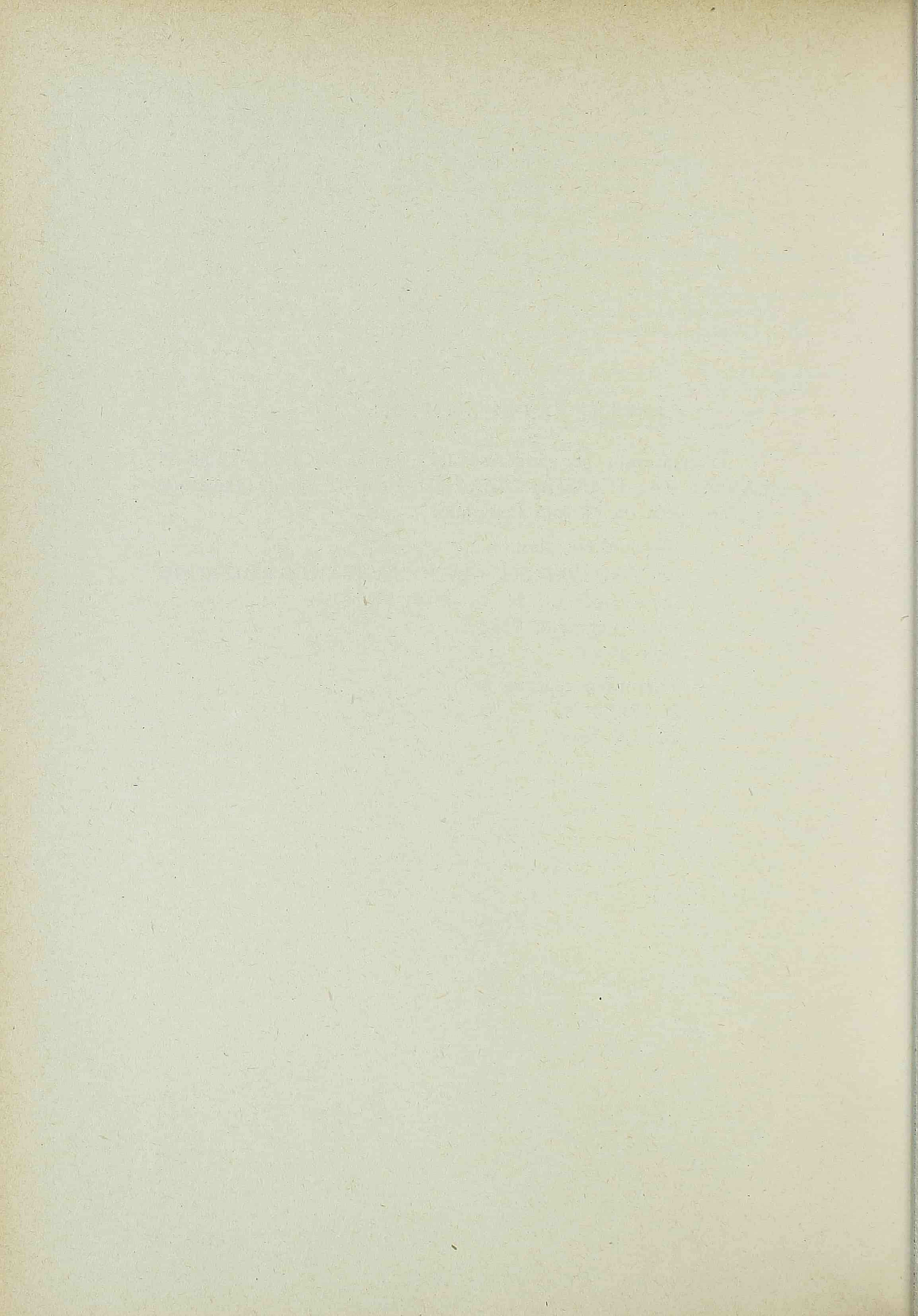
B e o g r a d

Telefonska centrala br.

26-171, 26-427

26-818, 26-871

Izdavač: Jugoslovenski zavod za standardizaciju — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 34-996 —
Odgovorni urednik: inž. Slavoljub Vitorović. — Distribucija preko izdavačkog preduzeća »Naučna knjiga« — Beograd
Knez Mihailova 40, pošt. fah 690. — tel. br. 625-485 — Cena pojedinom primerku din. 300. — Godišnja pretplata
din. 2400. Pretplatu slati neposredno na naznačenu adresu distributora ili na tek. rač. kod. N. B.

br. $\frac{101-11}{1-297}$

